Poštnina plačana v gotovini

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Cena 2 Din

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII. Ljubljana, 16. januarja 1936 Štev. 2.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta štev. 29/I. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Človek velja, ne denar!

Vse je odvisno od človeka samega. Današnji čas zahteva zrelih ljudi, ljudi, ki so na svojem mestu, ki vedo kaj delajo in kaj hočejo. Današnji čas zahteva takih ljudi, ker samo ti bodo mogli kljubovati velikim dnevnim težavam, ker bodo samo ti mogli izvojevati težki boj, ki ga jim vsiljuje življenje; boj za obstanek, boj za družino in boj za boljšo bodočnost.

Čim težje so razmere v življenju in pogoji za uspeh, tem popolnejši mora biti vsakdo od nas. Vsa njegova duševna moč mora biti usmerjena v eno samo misel in v en sam cilj. Ravno tako kakor velja to načelo za vsakega posameznika, velja tudi za trgovca, obrtnika in industrijca. Duševna koncentracija nam veleva, da naj usmerimo vse naše hotenje k enemu cilju. Želja posameznika se mora zato kazati v njegovem osebnem izboljšanju, želja trgovca, obrtnika in industrijca bo vodila k poslovnem izboljšanju.

Četudi so življenjski pogoji tako težki, bodo ljudje še vedno iskali razvedrila; bojijo se zaprek, neprijetnosti se izogibajo in nepremišljeno zapravljajo svoje zdravje in denar. To je baš nasprotno od koncentracije: dekoncentracija ali potrata duševnih moči.

Danes je življenje težko, denar se težko zasluži in težka je pot skozi življenje. Poleg vsega tega pa opravljajo ljudje svoje delo površno in komaj čakajo, da najdejo kje kako zabavo. Ne iščejo načina, kako bi zboljšali svoje težke razmere, temveč iščejo načina, kako bi pozabili svoje delo.

Vzemimo privatnega uradnika. Premnogim od njih je pač vseeno, kaj je počel ves dan, kako je izvršil svoje delo, svojo nalogo. Vseeno mu je, ali je od tega njegov gospodar imel kaj koristi ali ne. Vseeno mu je, ker ni še nikoli pomislil, ali je svojo plačo v resnici zaslužil ali ne. Večina ljudi pa se zadovolji s tem, da dobi skromno, a vendar stalno plačo; komodnež si pa pravi, da trud, ki ga ima s svojo službo, ne sme biti pretežak.

Seveda velja to le za nekatere. Vsi niso taki in Bog ne daj, da bi bili. Mnogo je pa tudi ljudi, ki morajo po težkem delu v pisarnah delati še doma, pa ne dobe za to niti priznanja.

Iste razmere, ki smo jih zgoraj popisali, boste srečali v trgovinah, v obrti in industriji.

Premalo je ljudi, ki bi s svojo veliko energijo znali pomagati svojemu podjetju tako, kakor da bi delali sami zase. Malo je trgovcev in obrtnikov, ki bi znali na lepem trzniti, kakor da bi se bili prebudili iz dolgega sna, da bodo zdaj s toliko večjo energijo popravili napake, ki so v njihovem podjetju nastale zaradi teh ali onih notranjih ali zunanjih vzrokov. Pretežko jim je, da bi po napornem dnevnem delu še ostali v pisarni ali delavnicah in se še dalje ukvarjali s težkimi, neprijetnimi vprašanji.

Laže je zamenjati delo z zabavo, nego zabavo z delom. Težko se je koncentrirati, ko se pa pri zabavi človek tako prijetno počuti in če mu dekoncentracija tako prijetno dé.

A baš v tej koncentraciji je rešitev! V koncentraciji in marljivosti, mnogokrat v odpovedi. V vseh onih stvareh, ki so tako težke in ki se človek tako težko odloči zanje.

Današnji hudi časi zahtevajo — kakor sem že zgoraj povedal — močnih in poštenih značajev. Njihov boj je težak, a časten. Mnogo je ljudi, ki so na lahek in celo na nepošten način prišli do blagostanja, toda pri teh uspehih ni božjega blagoslova, ne priznanja ljudi, ne notranjega zadovoljstva.

Še nekaj je treba poudariti. Vedno je bil in vedno bo človek-posameznik temelj, ki na njem vzrase ali pa propade podjetje ali družina. Samo človek je, ki šteje, in ne denar. Človek seveda, ki ima veliko, nezlomljivo energijo, tolikšno, da premika skale in dela čudeže. Med notranjimi, duševnimi vrednotami je pa bila, je in bo poštenost največja.

Mnogo jih je, ki so kolebali in ki kolebajo še danes, ker ne vedo, da je v njih samih začetek in konec vsega zla, začetek in konec vsega dobrega. Lepota, plemenitost in poštenost morajo žeti priznanje, kakor ga morata žeti volja do dela in uspeha. Pota do uspehov niso posuta z rožicami, temveč s trnjem.

Haka.

Pri vedeževalki

»Dete moje, kvarte pravijo, da boste leta 1936 zadeli glavni dobitek.«

»Oh, gospa... ali mi ne bi mogli... nekaj malega... dati na račun?«

Razgled po svetu

Ali je križev pot že za nami?

Pogled nazaj in razgled naprej v luči časopisov raznih narodov

Naša vest je mirna,

pravi torinska

»GAZZETTA DEL POPOLO«

Bilanca ob koncu leta: Mi Italijani imamo mirno vest. Mednarodna politika naše države je bila politika miru in pravičnosti.

Mi Italijani ne vemo, zakaj naj bi bilo leto 1935 zlonosno. Za nas obstoji samo leto XIV. (Šteto po Mussolinijevem pohodu na Rim. Op. ured.) Zakaj za nas se leto začne z 28. oktobrom.

Turi, ki bodo počili

Tako gleda v bodočnost londonski

»THE SUNDAY REFEREE«

Štirje zlovešči požari se širijo na zemljevidu svetovne diplomacije. Sleherni med njimi se utegne razplamteti na vso politično organizacijo sveta.

Nekateri izmed turov so celo že na tem, da se razlijejo. Mussolini, največji od njih, grozi, da se bo prvi predrl, toda njegova manija po veličini se krha ob skali opozicije.

Razpoloženje v Rimu spominja na noč Cezarjevega umora. Zarotniki preže na vseh vogalih, čakaje konca režima ob političnem, nravnostnem, gospodarskem in vojaškem polomu.

Drugo ognjišče je hitlerjevska Nemčija. Hitler je zašel v brezupen položaj. Med silami, ki jih zastopa dr. Schacht, predsednik nemške narodne banke, in Goebbelsom, ministrom za propagando, se je začel boj na življenje in smrt.

Prej ali slej se bo moral Hitler odločiti na to ali na ono stran, in od njegove odločitve bo odvisna usoda njegove vladavine.

Potlej je Schuschniggova Avstrija, plen, ki preže nanj sosede. Danes ko Italija slabi, padajo nade kancelarja Schuschnigga. Odtod njegova nepričakovana »blagost« nasproti socialistom. Danes jih potrebuje, ker se nadeja, da mu bodo zavezniki v pripravljajoči se bitki z avstrijskimi hitlerjevci, ki se bodo skušali polastiti oblasti na razvalinah fašistične Italije.

Naposled je še Japonska: zunanja politika je tam docela v rokah vojaške klike. Ta klika je pridobila cesarja na svojo stran: obljubila mu je, da bo napravila njega in njegove naslednike vladarje svetovnega imperija.

Ta imperij se bo začel kajpada z osvojitvijo Kitajske. Potem si bodo Japonci, da upravičijo napad na mongolsko republiko, izmislili »komunistično« zaroto. In konflikt utegne zaplesti sovjetsko Rusijo v vojno na Daljnjem vzhodu.

Negušev nagovor na vojake v Desiji

Abesinski cesar je z balkona nekdanjega konzulata v Desiji nagovoril svoje čete in jih bodril k odporu. V ospredju vrsta italijanskih bomb, ki pri nedavnem letalskem napadu niso eksplodirale.

Novi alpski polki v vzhodno Afriko

Da okrepe italijanske čete v Abesiniji, so v Rimu pripravili več novih alpskih polkov. Pred vkrcanjem na ladje je čete pregledal Mussolini.

Nemčija, Italija in Japonska so gibalne sile sedanje svetovne politike,

trdi list

»HAMBURGER NACHRICHTEN«

Če pogledamo nazaj na leto 1935, moramo ugotoviti, da so tri velesile, ki so obrnile hrbet liberalizmu — Nemčija, Italija in Japonska — postale gibalne sile današnje politike. Ostale velesile, naj že bodo Anglija, Združene države in Francija, ali pa boljševiška Rusija, se vzlic svoji veliki številčni in gmotni premoči niso mogle uveljaviti. Anglija in Zveza narodov nista mogli ne preprečiti ne končati abesinske vojne; morali sta trobiti k umiku spričo železne volje fašistične Italije, odločene, da doseže svoj cilj v vzhodni Afriki. Ali se bo to v bodoče kaj izpremenilo? Dogodki nam bodo sami odgovorili.

Francija, Zveza narodov in drugi uživalci versajskega miru se niso mogli drugače kakor zgolj s pismenim protestom postaviti po robu volji narodno-socialistične Nemčije, odločene, da obnovi svojo vojaško moč. In naposled so bile Amerika, Anglija in sovjetska Rusija brez moči nasproti volji Japonske, ki je trdno odločena razširiti svojo oblast na azijski vzhod. Japonski zahtevi po pomorski enakopravnosti nihče več ne oporeka na londonski pomorski konferenci. V tem pogledu je leto 1935 prineslo precej jasnosti, čeprav je še mnogo velikih vprašanj ostalo odprtih.

Mi Nemci smemo gledati na leto, ki je za nami, ne samo z zadoščenjem, nego tudi s ponosom. Postavilo nas je spet v vrsto velesil. Führer je vodil ladjo rajha z mirno in trdno rokó. Zato smemo z zaupanjem gledati novemu letu v obraz.

Italijanski ranjenci se vračajo domov

Italijanska bolniška ladja »Urania« je prepeljala v domovino 440 bolnikov in ranjencev z abesinskih bojišč. Tisti, ki niso navezani na posteljo, si med vožnjo krajšajo čas z damsko igro in s šahiranjem.

Leto vojne,

prerokuje carigrajska

»LA RÉPUBLIQUE«

Leto 1936, ki si vsi želimo, da bi bilo srečno, bo samo nadaljevanje leta, ki nosi črno livrejo vojne. S tega stališča je čas sam tako rekoč simboliziral Italijo in Abesinijo: črne italijanske srajce v boju s črnimi ljudmi v Abesiniji.

Kolikšna ironija usode, da si človeštvo želi vrnitve Nemčije v Ženevo, Nemčije, ki je danes oborožena do zob! Danes smo že v takšnem duhovnem stanju, da bi bili zadovoljni, če bi se Japonska mogla vrniti v Zvezo narodov. Tudi takih ljudi ne manjka, ki bi hoteli celo Italiji ustreči, iz strahu, da ne obrne Ženevi hrbet. Ali ne bi bilo prav predočiti pacifistom ki so spravili Zvezo narodov tako daleč, kako usmiljenja vredna je njihova onemoglost?

Kapitalizem sam ni kos nezaposlenosti,

ugotavlja londonski

»NEW STATESMAN AND NATION«

Leto 1935 je prineslo nekoliko zboljšanja v svetovnem gospodarstvu. Toda bilo bi krivo, če bi se v tem oziru vdajali pretiranim nadam.

Vse kaže, da bo nezaposlenost v Veliki Britaniji prihodnja dve ali tri leta odvisna od vladne gospodarske politike in ne od zasebne pobude. Tudi če ostanejo svetovne gospodarske razmere leta 1936 tako ugodne kakor lani, bo sedanje stanje zaposlenosti, ali bolje, padanje nezaposlenosti odvisno od tega, koliko poguma bo pokazala država pri izvajanju programa v javnih delih.

To dognanje je zelo pomembno. Saj dokazuje, da v današnjih razmerah svetovni kapitalizem nima več potrebne moči in ne more gospodarske delavnosti tako pomnožiti, da bi zadušil nezaposlenost.

Gospodarska iniciativa države je torej postala ne samo nujnost v dobi krize, temveč tudi sestavni del mehanizma, ki mu je naloga, na zadovoljiv način izravnati trgovsko povpraševanje in ponudbo.

Nadaljevanje na 8. str.

Negušev lik kot igrača

Tudi posledica abesinske vojne: italijanska industrija otroških igrač je vrgla na trg lutke, ki naj predstavljajo abesinskega cesarja. Da bo sličnost še večja, so mu dali v roko neizogibni dežnik.

Ali se ljudje še zmerom zaljubljajo?

Še zmerom — le sram jih je to priznati

Moderna psihologija ima poleg dobrih strani tudi svojo senčno stran. Današnji psiholog trdi, da se sodobni človek nikakor ne more več zaljubiti, ker v duši ni več sentimentalen, ne romantičen in kar je glavno — z ljubeznijo se ne utegne ukvarjati.

To bi bila — da ne rabimo hujšega izraza — psihološka laž.

Če pogledamo danes mladega človeka, moramo reči, da se pri njem vprašanje ljubezni od pamtiveka pa do danes ni prav nič spremenilo. Še manj pa moremo trditi, da je ljubezen pri sodobnem človeku nemogoča. Res je, da imajo moderni ljudje to slabost, da nočejo priznati svoje zaljubljenosti, četudi je ta ljubezen še tako velika in močna. Zakaj? Predvsem zato, ker se danes smatra zaljubljenost kot zastarela, nesodobna, nemoderna.

Spustite se v podrobnejši razgovor z mladim dekletom, ki je po vseh zahtevah današnje dobe »moderno«. Njene besede vas bodo prepričale, da vendar leži globoko v njenem srcu težnja po ljubezni; tudi če bi se sama branila te ljubavne romantike, njen trud bi bil zaman.

Brez dvoma so se naša dekleta in mlade žene spremenile v marsikaterem pogledu, toda v pogledu ljubezni so ostale prvobitne. Zaljubljena deklica še danes zardeva, kadar ji njen srčni vitez govori lepe in sladke besede; ravno tako je zardevala ob teh besedah njena babica in prababica.

Današnje dekle je bolj svobodno in ta svoboda ji daje neko novo barvo. Toda ta sprememba ni v nikaki zvezi z vprašanjem ljubezni. Ljubezen je pračloveški instinkt; to je prastar zakon, vklesan z globokimi črkami v sleherno človeško srce, in ta zakon se ne more in se ne bo nikoli spremenil.

Po vsem tem, kar se danes dogaja v nas in zunaj nas, moremo trditi, da moderen psiholog, ki taji vsakršno ljubezen, nikakor nima prav.

Slavni francoski književnik Anatole France pravi v nekem svojem romanu:

»Ni še zrasla na tem svetu zdravilna trava za ljubezen, kakor ni zrasla trava za smrt. Ljubezen je isto ko smrt: neizbežna je.«

Bodi človek moderen ali nemoderen, snob ali cinik, realist ali idealist — zaljubil se boš. Ljubezen napade človeka ko hripa, največkrat brez njegove volje, saj večina zaljubljencev ne more pojasniti, kako je prišlo do te ljubezni. Današnja ženska mladina, ki sama služi svoj kruh, razčlenja vprašanje ljubezni vse drugače ko naše babice in prababice. Neodvisna je — svoj kruh ima. Ljubezen moderne žene se zato ne bo naslanjala na morebitne materialne koristi na rovaš ljubezni same, temveč bo močno, zdravo čustvo. Ta ljubezen bo dolga, segala bo do groba in še prek njega. × y. e.

V ljubezni zmagaš le, če bežiš.
Napoleon.

Demant, ki prinaša nesrečo

Sinji demant je zdaj kupil „petrolejski Napoleon", sir Deterling. Ali bo tudi njega spravil v pogubo, kakor je doslej še vse njegove lastnike?

(Ak*) Amsterdam. jan.

V Amsterdamu je zavladalo veliko razburjenje, ko se je razvedelo, da je kupil petrolejski kralj sir Henry Deterding, mogotec družbe Shell, zloglasni »modri demant«, ki je ležal že več desetletij v trezorjih neke holandske banke, zakaj nihče ga ni hotel ali pa ni mogel kupiti.

Bog ve ali bo »Napoleon petroleja«, bogati Deterding, doživel poraz pri Waterlooju, ali bodo nemara Shellove delnice padle? Tako se vprašuje današnji dan ves bogataški svet. Zakaj praznoverni ljudje pravijo, da prinaša »modri demant« svojim lastnikom nesrečo.

Ta demant je obredel že ves svet; krasil je že diademe kneginj, milijonarji so ga zaklepali v svoje težke blagajne in njihove žene so se ponašale z redko dragotino. Toda kadarkoli se je lastniku ali njegovim svojcem zgodila kakšna nesreča — kamen je bil kriv!

Skrunitev svetišča

Pravijo, da je »modri demant« pred davnim davnim časom krasil čelo Boga Rama v svetišču indijskega mesta Pagana. Jean Joseph Tavernier, francoski pustolovec in svetovni popotnik, je nekoč napadel s četo podkupljencev varuha svetišča in izkopal iz kipa dragoceni kamen, ki so mu svečeniki prisojali neko skrivnostno moč. To se je bržčas zgodilo ob zatonu 16. stoletja. Toda Tavernierju kamen ni prinesel sreče, narobe! Na popotovanju po afriški divjini so ga požrle divje zveri.

Še preden se je pa to zgodilo, je prodal Tavernier dragotino kraljevi državni zakladnici, in tako je postal Ludovik XIV. lastnik modrega demanta. Pravijo, da je bil samo ta nesrečni kamen kriv neozdravljive bolezni kraljevega sina. Mademoiselle de Montespan, ena izmed kraljevih priležnic, je enkrat samkrat nosila to redko dragotino, pa je zbolela, in — kar jo je še huje zadelo — izgubila je kraljevo naklonjenost.

Demant spravil v nesrečo Marijo Antoinetto?

Usodo Ludovika XVI. in nesrečne Marije Antoinette menda vsakdo pozna. Prekletstvo kamna je preganjalo še vnuka prvega lastnika, ki ga je bil kupil od skrunitelja svetišča. Za velike revolucije je prešel demant v last konstituante, le ta ga je pa dala narodnemu muzeju v hrambo. Toda nekega dne so tamkaj vlomili. Med raznimi drugimi dragotinami je zmanjkalo tudi modrega demanta. Tatovi so dragotine seveda takoj odnesli na varno čez mejo. Mnogo let ni nihče vedel kakšna usoda je doletela modri kamen in njegovega novega lastnika.

John Gilbert †
Ameriški filmski zvezdnik iz dobe nemega filma, ideal vseh romantičnih deklet, večkratni partner Grete Garbo, John Gilbert je te dni umrl v Hollywoodu. Zadela ga je kap. Pokojnik je zapustil okoli 50 milijonov dinarjev. Učakal je komaj 39 let.

Vojna je ogražala svet, denarja je primanjkovalo na vseh koncih in krajih — pa bi bil res čudež, če bi se bil našel kupec za tako dragoceno redkost. In vendar! Lepega dne je zagledal kamen v Amsterdamu spet beli dan. Brusač dragega kamenja Vals je prejel naročilo, naj ubrusi demant. Mesece in mesece je vestni možakar brusil trdi kamen, toda ko ga je hotel ubrušenega izročiti pravemu lastniku, je izginil kamen in z njim brusačev sin. Starega Valsa so obdolžili, da je sinu pomagal pobegniti, čeprav so mojstra šteli med mestne očance. Starec take sramotne obdolžitve kajpada ni mogel prenesti, pa se je obesil.

Kaznovani oderuh

Po dolgem času je kupil dragotino neki oderuh Beaulie in odpotoval s kamnom v London; vendar se je zbal, da bi ga pri prodaji ukradenega kamna ne zalotili. Naposled, ko so skopuha kaznovali zaradi oderuštva z visoko denarno globo, in je popolnoma obubožal, je šele ponudil demant dragotinarju Eliassonu v nakup. Zahteval je zanj pet tisoč funtov. Dragotinar je imel pa svoje tehtne pomisleke. Najprej je dal ugotoviti, ali je tatvina že zastarala, toda to se je vleklo tako dolgo, da je oderuh prej od gladu umrl.

Pri dragotinarju Eliassonu je kamen nenadoma izgubil svojo zloglasno moč. Prodal ga je za mastno vsoto družini lorda Hopeja, ki ga je do našega stoletja štela za svojo last. Pravljično premoženje Hopejev je pa v tistem času popolnoma skopnelo. Zakon mladega lorda se je skrhal in žena nekdanjega bogatina je pri ločitvi zatrjevala, da je vse nesreče kriv samo ta zloglasni kamen.

Leta 1904 je prinesel nekdo kamen spet v Pariz. Tam ga je kupil neki Poljak in ga podaril svoji ljubici, oboževani igralki Comédie Française. Toda lepega dne sta se zaljubljenca zaradi ljubosumnosti hudo sporekla. Poljak je potegnil samokres in ustrelil mlado slavohlepno igralko. Bog sam si ga vedi iz kakšnih vzrokov so Poljaka oprostili, toda komaj je bil nekaj dni na svobodi, so ga napadli neznanci in ga ubili.

Poljakovi dediči so prodali demant nekemu grškemu dragotinarju za sultana Abdula Hamida. Le ta je izgubil prestol in — življenje.

Nihče ne mara nesrečonosnega dragulja

Mladoturška vlada je ponudila dragotino Newyorku v nakup. Toda ni ga bilo med bogataši, ki bi jo hotel kupiti. Naposled je zbrala žena večkratnega milijonarja Mac Leana toliko poguma in kupila »modri demant«, le pod pogojem, da ga sme vrniti, ako bi se utegnila pojaviti v njeni družini kakšna nesrečna znamenja. In glej: milijonarjev sin se je smrtno ponesrečil. Povrhu se je pa še zakon skrhal.

Zdaj je kamen v skrivni blagajni lady Deterdingove, v blagajni kraljice petroleja. In prav za petrolej se tolčejo današnji dan velesile. Petrolej ne žene samo motorjev, temveč tudi misli državnikov in gospodarskih voditeljev; lakota po petroleju je prinesla narodom srečo, pa tudi gorje.

Bog sam si ga vedi kako se bo obnesla čudežna moč »modrega demanta« pri novem lastniku?

Banka Baruch
11 Rue Auber PARIS (9e)
Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu — Vrši vse bančne posle najkulantneje — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune Belgija: št. 3064-64 Bruxelles. Holandija št. 1458-66 Ded Dienst. Francija št. 1117-94 Paris: Luxemburg: št. 5967 Luxemburg
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Roman lepe Ellene

Oče, ki še po smrti ni odpustil svojemu otroku

(× Ae) London, dec.

V angleških časnikih beremo epilog družinskega romana, ki je trajal dolga leta.

Petnajstletna Ellen Perhooser je pred nekaj leti pobegnila zdoma. Njeni starši so bili siromašni in so živeli od skromne pokojnine. Beg mlade in lepe edinke jih je pahnil v obup.

Po nekaj tednih se je Ellen vrnila k roditeljema in ju prosila odpuščanja. Oče je le na dolgo prigovarjanje svoje žene popustil in Ellen je bila spet dobra in pridna hčerka. Po nekaj mesecih jo je pa spet napadla strast po pustolovščinah; to pot je pobegnila z nekim starejšim moškim, ki jo je pozneje prodal trgovcem z belim blagom.

*

Skesano se je Ellen v drugo vrnila domov, toda užaljeni oče jo je spodil iz hiše, češ da pouličnice ne mara pod svojo streho. Spet je posegla mati vmes. Še enkrat je pregovorila moža, da je hčeri odpustil.

Toda ni trajalo dolgo, ko je Ellen v tretje pobegnila. Oče je besnel, mati jokala. Tedaj je stari Perhooser odšel v cerkev in se pred Bogom zaklel, da se ne bo dal več omehčati in da svoje hčere Ellen kratko in malo ne pozna več.

*

Čas je mineval. Po enajstih letih je Ellen pisala domov iz Kantona na Kitajskem. Sporočila je, da se ji dobro godi, da ima velika kavarno in da srečno živi s svojo hčerko. Le po domu se ji toži in starše bi rada videla. Prosila je, naj jo obiščejo; predlagala jim je, naj se preselijo na Kitajsko in pri njej prežive svoje stare dni.

Oče je prošnjo odbil, češ da le predobro ve, kakšna je ta njena »kavarna«: javna hiša, kjer dekleta za denar prodajajo svojo ljubezen. Gospodarica te hiše je ona — njegova hči, ki pač ni vredna očetovega poštenega imena.

Na koncu je razjarjeni oče še dodal, da je hči zanj že zdavnaj mrtva.

*

Spet so minila leta. Perhooserjeva sta se starala. Sama sta ostala, brez otrok in brez vnukov. O Elleni ni bilo več glasu.

Nekega dne so jima pa oblasti sporočile, da je v Kantonu umrla Ellen Perhooserjeva in da je zapustila svojim staršem vse svoje imetje v znesku 43.000 funtov. Toda stari je oblastem odgovoril:

»Jaz in moja žena nimava hčere. Vrnite denar, porabite ga v dobrodelne namene, ali ga pa podarite fondu za zaščito mladoletnih deklet.«

Stari Perhooser še mrtvi hčeri ni mogel odpustiti njenega padca...

Skok v Seino

Francoski napisal

Frédéric Boutet

»Zdaj sem pa sita! Sita sem, ali slišiš? Ne boš me imel za neumno gos, ki bo zmerom plesala po tvojih notah. Sita sem te, do grla sem te sita!«

»Kaj praviš? Česa si sita?«

Še ves zaspan je sedel v svoji postelji, lase je imel zmršene. André je prestrašeno gledal svojo Coletto, kako je stala v tenki, s čipkami obrobljeni nočni srajci sredi spalnice in trmasto tolkla z nogami ob tla.

Poslednje čase jo je tako pogosto prijela togota, da se je kar bal. Ni mu šlo v glavo, da more to nežno, to drobceno bitje razsajati ko obsedena osa.

»Vsega sem sita!« je vpila. »Tebe sem sita, življenja, saj sem že tri leta pokopala, odkar živim s teboj pod isto streho. Dovolj mi je te siromašne sobice, dovolj tega preskromnega življenja, sita sem tvojega praznega žepa in lačna lepih oblek, bleščečega nakita...!«

»Ali mar nisem lepa? Nu in kaj imam poleg te lepote? Nič, nič, samo tvojo piškavo ljubezen. Hvala lepa za takole pogrebščino! Sita sem, sita!«

»Colette, tak saj si vendar vedela, da sem samo skromen uradnik. In vendar si me ljubila!«

»Da, da, toda mislila sem, da si boš znal nekako pomagati, da boš vendar kdaj zaslužil še kakšen krajcar po strani... Nekaj bi ti že lahko prišlo na pamet... Igral bi na borzi... Saj si vendar v banki...«

»Zaradi tega, ker sem v banki, pač še ni, da bi moral imeti denar. Tak pomiri se vendar, Colette... Kaj ti je pa prav za prav? Ničesar ti nisem storil... Ali si pozabila, kako dobro sva se sinoči zabavala?...«

»Saj to je tisto...«

Obmolknila je, zakaj po nobeni ceni ni hotela priznati Andréju, da jo je prav snočnji obisk gledališča — in pozneje še kavarna — spravil v obup. V tej kavarni so večerjali elegantni ljudje, medtem ko je ona sedela ob skodelici kave; šele snoči jo je obšlo prepričanje, da se kopljejo nekateri ljudje v denarju, da si lahko privoščijo razkošja in zabave, kolikor se jim le hoče. Ponoči ko je bdela, je premišljevala o vsem tem; zdaj je bila prepričana, da tega siromašnega uradnička ne ljubi, in srečna je bila, da mu še ni postala žena.

»Pol devetih — zdaj moram vstati, sicer zamudim pisarno,« je dejal André.

»Kar vstani, če se ti ljubi, toda če hočeš zajtrk, si ga kar sam skuhaj. Ne bom ti več služkinja: sita sem tega do grla.«

Pa je vendar vstala in skuhala Andréju kavo, medtem se je pa on v sosednji sobi oblačil.

Ko je prišel v kuhinjo, mu je že nalivala dehtečo kavo...

»Hvala ti lepa,« je dejal ves srečen. »Vidiš, da se slabšo delaš kakor si... pa si mi vendar skuhala kavo.«

Hotel jo je objeti, toda ona se mu je umaknila.

»Veš, grdo bi bilo, če bi ti je ne bila skuhala. Sicer je pa vseeno, enkrat več ali enkrat manj...«

»Kaj naj to pomeni?«

»To pomeni, da pojdem... Resno in s premislekom govorim... Nočem več s teboj živeti. Bila sem strojepiska, ko sva se spoznala. Vdala sem se ti, ker sem te ljubila. In ker sem bila svobodna. Zdaj te pa več ne ljubim in hočem biti prosta, da si bom sama rezala svoj kruh, ki mi po vseh pravicah gre. Dokler ničesar boljšega ne najdem, bom pač spet strojepiska.«

Govorila je mirno, a odločno, to je André precej spoznal. Prebledel je: ali jo bo mar izgubil? Šele zdaj je čutil, kako zelo jo ljubi.

»Colette, saj ni mogoče, saj ne moreš biti tako brezsrčna. Vem da me samo strašiš,« je jecljal s pridušenim glasom.

»Pač, pač, prav resno mislim. Ko se boš nocoj vrnil, me ne bo več.«

»Colette, draga, ljuba Colette... Nikar!«

Pokleknil je prednjo in ji objel kolena. S solzami jo je rotil, naj mu prizanese, naj mu ne stre srca. Saj je ona edina, edina sladka ljubica, edina svetla točka njegovega življenja, edino njegovo veselje... Saj bo zaslužil denarja, za povišanje plače bo prosil... vse bo storil, kar je v njegovi moči... samo zapusti naj ga nikar...

Colette vse njegove prošnje niso ganile; preresno se je bila odločila — in njena volja je bila močnejša od ljubezni. Sita je bila beraštva.

»Ali veš, da je že pol enajstih?« mu je slednjič dejala.

Poskočil je, kakor da bi ga bila strela oplazila. Pisarna!... Šef, gospod Dupont je hudo strog predstojnik in na uradne ure pazi ko ris.

»Zdaj moram pa brž zdoma. Kaj takšnega!... Toda, Colette, obljubi mi, da boš nocoj doma. Kaj ne da, ljubica?... Saj boš... prav za gotovo?«

Nič ni odgovorila. Spet in spet jo je s povzdignjenimi rokami prosil. Ko ji je bilo prosjačenja dovolj, mu je dejala, da bo prišla, samo da se ga vendar že odkriža.

André je olajšano odšel, vendar ga je moril nemir. V pisarno je prišel z veliko zamudo. Šef ga je nadrl, sporekel se je z njim, in popoldne — André še pošteno poobedoval ni — ga je klical gospod Dupont k sebi v pisarno.

Gospod Dupont je bil rejen in dobrosrčen gospod. Samo mnogo si je domišljeval o svoji važnosti in zaradi tega je bil včasih preveč gospodovalen. Ko mu je bral kozje molitvice, je mislil André na Coletto in je popolnoma zmedeno odgovarjal. To je šefa tako ujezilo, da je Andréja vrgel iz pisarne in mu s prvim odpovedal.

*

Odpoved službe, ki bi bila sicer Andréja popolnoma strla, ga v njegovi žalosti niti ganila ni. Mislil je samo na Coletto. Komaj je bilo uradnih ur konec, je stekel z utripajočim srcem domov. In glej, Colette ni bilo nikjer. Vso svojo obleko in vse perilo je bila odnesla, na mizi mu je pa pustila pismo s sporočilom, da je med njima vsega za zmerom konec.

Mladi mož se je bridko razjokal. Ni in ni mogel več ostati v tem stanovanju, ki se mu je zdelo brez Colette prazno in pusto.

Odšel je na cesto in pohajkoval iz ulice v ulico. Po glavi so se mu podile obupne misli. Stopil je v neko kavarno in spil na dušek kozarček likerja, še enega, še drugega, še tretjega...

Malo, prav malo mu je odleglo. Moral bi na večerjo, toda še spomnil se ni nanjo.

Blodil je po ulicah zdaj sem zdaj tja. Znočilo se je... Niti zavedel se ni, ko je stopal po kamnitih stopnicah proti Seini. Stopal je ob kanalu in gledal v temno vodo, kjer so se zrcalile mestne luči. Nenadoma ga je preletela misel, da je toliko tisoč ljudi na svetu, ki se iz obupa ali iz nesrečne ljubezni sami ubijejo... Ledeno mu je zagomazelo po hrbtu. Nikoli ne bi mogel iti sam v smrt, če bi bil še tisočkrat bolj žalosten, če bi bil še v večji zadregi, če bi ga tlačila še hujša revščina... Colette ga je zapustila. Hudo ga je to bolelo... Zdaj še službe ni imel...

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Reading in Clemenceau

(Gr) Pariz, jan.

Ko je »tiger« Clemenceau propadel pri volitvah predsednika republike, se je šel tolažit v Indijo z lovom na tigre. V Bombayu ga je sprejel indijski podkralj lord Reading.

Državnika sta drug drugega že od prej poznala. Še kot sir Rufus Isaacs se je bil poznejši lord Reading ustavil v Parizu, preden je odšel v Ameriko, da najame veliko posojilo za svojo domovino.

V razgovoru je Clemenceau dejal podkralju:

»Ali veste, da še pomnim Chamberlaina?«

»O, to je bil velik mož,« je odgovoril lord Reading.

»Pa Balfour?«

»Velik mož!«

»A Lloyd George?«

»Zelo velik mož!«

»Srečna dežela,« je grenko zagodrnjal Clemenceau, »srečna dežela, kjer imajo svoje državnike za tako velike ljudi. Toda povejte mi, ekscelenca, ali imate zato tudi vsaj velike tigre v svoji džungli?«

(»Marianne«)

Najmlajši dedek na svetu

× x. e. Budimpešta, jan.

Peštanski časniki poročajo, da imajo na Madžarskem najmlajšega deda na svetu. To je neki 34letni kmet iz Baranjavarja pri Mohaču.

Ko mu je bilo 18 let, se je poročil s tri leta mlajšo deklico. V zakonu se je rodila hčerka, in ta se je poročila, ko ji je bilo 14 let. Pred kratkim je dobila sina, in tako je 34letni mož postal najmlajši dedek na svetu.

Izgubljeni otrok

(Gw) Pariz, jan.

Za praznike je bil v pariških trgovinah velik direndaj kakor povsod. Toliko ljudi je bilo, da se vsi še zvrstiti niso mogli.

Nakupovat je prišla tudi neka mlada gospa s svojo hčerko. Ni se še dobro obrnila, ko otroka že ni bilo nikjer več. Kako naj ga poišče v tej gneči?

Dekletce prvi mah mamice še pogrešilo ni. Preveč je bilo novega za njene radovedne oči, preveč lepote je doživljala v izložbah, na pultih, na policah, da bi ostalo v njenih otroških možganih prostora še za kaj drugega.

Toda vsaka novost mine, posebno za otroka. In potem ostane samo ona velika, le začasno izpodrinjena misel: mama!

Otrok se je obrnil: mame ni bilo nikjer! Korajžno se je dekletce prerivalo skozi gnečo, z eno samo mislijo v duši. Toda mamice ni bilo!

Strah je otroku razširil oči. Srečno se je prerinila skozi najhujšo gnečo in prišla do vrat. Tudi tam ni bilo mamice. Samo resen in mrk stražnik je stal tam in pazil na red.

Dekletce se ni moglo več premagati. Obupno je stekla k možu v uniformi in med jokom vprašala:

»Ali niste nič videli lepe gospe, ki je bila brez mene?«

Vrlemu stražniku se je sirotica zasmilila. Ni dolgo trajalo, pa ji je pripeljal izgubljeno mamico, čeprav iskanje ni bilo lahko med tolikimi lepimi gospemi, ki so bile »brez nje«... (Po »Intranu«)

Potovanje okoli sveta z otroškim vozičkom

× ü. e. Rio, jan.

Te dni je prispel v Rio de Janeiro neki Henry Phillips iz Farrae. Mož je sklenil, da bo z otroškim vozičkom prepotoval ves svet. V vozičku ima spravljene najvažnejše popotne potrebščine — radovedneži pa seveda iščejo v vozičku otroka.

Čudni popotnik je izjavil, da bo prepotoval svet v približno petih letih.

Rekordno število ločitev

× y. e. Newyork, decembra

V ameriški zvezni državi Nevadi stoji mestece Reno, znano pod imenom »raj za razporoke«.

Ameriške oblasti so pa v novejšem času otežkočile ločitve zakonov, ker je bil naval nezadovoljnih zakoncev že kar prevelik in je prehajal že v manijo. Po novih predpisih mora ostati vsak ločitveni kandidat vsaj šest tednov v Nevadi, če naj si pribori pravico do razporoke v Renu.

Pred nekaj tedni je Reno doživel rekord razporok. V šestih dneh so razveljavili nič manj ko 250 zakonov. Videti je torej, da je Reno še zmerom nekdanji ločitveni raj.

Ločitve izreka sodnik Morgan, mož, ki že 24 let ne počne drugega, kakor da »razdvaja« zakonce. Doslej je razporočil 45.000 zakonskih parov. Izjavil je, da je že sit teh večnih tožb in prepirov. Ko bo dopolnil 25 službenih let, pravi, da pojde v pokoj, da se bo vsaj nekoliko oddahnil.

Županova hči — morilka

× Berlin, decembra

»Zapri oči, dragi moj!« je rekla svojemu ženinu lepa Greta Bayerjeva, hči župana nemškega mesta Chemnitz, ko je držala njegovo glavo v svojih dlaneh. »In še enkrat odpri usta — še neko slaščico imam zate.«

Ženin je zaprl oči in lepa Greta je sprožila revolverski strel v njegovo grlo. Ko so prihiteli sosedje, so našli Greto Bayer topečo se v solzah. Sklanjala se je nad mrtvim ženinom in venomer ječala:

»Samomor, izvršil je samomor! In tako blizu poroke sva bila!... Kaj, kaj naj storim jaz nesrečnica?«

Zadevo je dobila v roke policija. In prišlo je na dan, da ni samomor po sredi, temveč gnusen umor iz koristoljubja. Ženin se je že pred poroko zavaroval za velik denar v korist lepe Grete Bayerjeve. Ona je pa ljubila drugega in po tem peklenskem načrtu je hotela priti do bogastva, ki ga je njen ljubimec terjal od nje.

Lepo Greto Bayerjevo so obsodili na smrt. V zadnjem desetletju je to druga ženska v Nemčiji, ki je končala svoje življenje pod sekiro.

Sami soimenjaki pri poroki

(Ew) London, jan.

Pač malo je primerov, da bi se novoporočenca, vsi povabljeni sorodniki, priče in celo duhovnik vsi enako pisali. Takšna nevsakdanjost se je te dni zgodila v Novem Južnem Walesu v Avstraliji, ko se je mister James Wood oženil z miss Dulcijo Woodovo.

Priči nista bili prav nič v sorodu z ženinom in nevesto, in vendar sta se oba pisala za Wooda: Jack je bilo ime nevestini priči in Marion ženinovi. In medtem, ko je pastor Gordon Wood opravljal cerkvene obrede, je na koru igrala na orgle neka priletna gospodična: miss Edith ji je bilo ime, pisala se je pa... Wood.

Wood je med Angleži silno pogosto ime; to bi utegnila biti edina razlaga tega res nenavadnega soimenjaštva. (»Intran«)

Proces zaradi šoferskih brad

(× Ce) Newyork, jan.

Neko newyorško taksijsko podjetje je prosilo občino, naj odredi, da morajo biti vsi šoferji avtotaksijev gladko obriti. Županstvo je prošnji ugodilo. Tedaj je pa dvignilo svoj glas kakih sto bradatih newyorških šoferjev in občino tožilo. Toda sodišče je potegnilo z občino.

»Samo gladko obriti obraz more zbuditi v ljudeh zaupanje.«

Newyorški humoristični listi pozivajo zdaj vse bradate sodnike ameriških držav, naj si takoj obrijejo svoje brade, da bodo »zbujali pri ljudeh zaupanje«.

Tudi rekordi utegnejo biti kaznivi

× u. e. Stockholm, jan.

Neki švedski letalec je hotel leteti pod obokom nekega mostu v Stockholmu. Polet je uspel in drzni častnik je dosegel nov rekord.

Toda njegovi predstojniki niso bili nič kaj ponosni na ta rekord, ker so istočasno dobili od policije poziv, da morajo rekorderja kaznovati, češ da je prekršil policijski prometni red. Po policijskih predpisih je namreč strogo prepovedano leteti pod stockholmskimi mostovi.

Tako se je moral drzni častnik namesto s pohvalo zadovoljiti s kaznijo.

Omahljiv ženin

× y. e. London, jan.

V neki londonski cerkvi se je pred kratkim pripetila čudna reč. Pri poročnem obredu je neki 21letni ženin na duhovnikovo vprašanje, ali hoče vzeti deklico za ženo, odgovoril z odločnim »ne«.

Nevesta je še tisti dan ženina tožila in sodišče ji je prisodilo 100 funtov odškodnine. Takoj po tej razsodbi sta se pa mlada človeka pobotala. Spet sta prišla pred dukovnika, a to pot je ženin jasno in odločno rekel »da!« tako da so ga slišali v vsej cerkvi.

Slava in skromnost

(Gw) Newyork, jan.

Za novo leto je izšel kakor vsako leto svetovno znani ameriški almanah »Who's who« (»Kdo je kdo«). Debela knjiga ima leto za letom neizpremenjeno število strani (3765) in v njej so kratki, pa tudi dolgi življenjepisi vseh živečih svetovnih znamenitnikov; kakor hitro kdo umre, v njej ni več prostora zanj.

Večino življenjepisov so morali ljudje, ki so prišli v knjigo, sami napisati; zato je razlika med obsegi življenjepisnih podatkov posameznih znamenitnikov vprav kričeča. Par primerov:

Mussolini je poslal o sebi 40 vrstic, Staljin 4 in Hitler 10. (S pristno nemško temeljitostjo je »führer« dodal svojim življenjepisnim podatkom še svoj naslov.)

Prezident Roosevelt ima celih 18 vrstic, zato jih ima pa njegov prednik Hoover dvakrat toliko.

Vse politične veličine pa posekajo kajpada filmske zvezde: nič redkega ni, da je kateri igralki posvečenih kar 200 do 300 vrstic.

Ločitev zaradi dinamita

(× Ce) London, jan.

V angleškem mestecu Hairloyu je neka žena tožila svojega moža, ker je vsak večer spravil pod njeno posteljo zaboj dinamita. Žena je bila v večni življenjski nevarnosti in nikoli ni mogla mirno zatisniti očesa. Pred sodiščem se je mož zagovarjal, češ saj je žena vendar že pred poroko vedela, da bo imela opravka z dinamitom.

Sodišče je obsodilo moža na vzdrževalnino in je zakon razveljavilo. Kako naj pride žena do tega, da bo spala nad zabojem dinamita, v neprestani nevarnosti, da je ne raznese?

Odkritje petrolejskega vrelca po navodilih iz sv. pisma

(× Be) Kairo, jan.

Ameriški kemijski inženjer Pearl je ob nedeljah marljivo prebiral sveto pismo. V poglavju o Mojzesovem rojstvu v Egiptu je med drugim srečal tale stavek:

»Košare so namazali s smolo...«

Ob tem stavku se je zamislil.

»Glej, glej, kjer je smola, mora biti tudi petrolej.«

Vzel je iz banke vse svoje prihranke in pri priči odpotoval v Egipt. Podatki iz svetega pisma so mu pomagali, da je našel Mojzesov rojstni kraj. Tam je začel kopanje.

In glej, njegovo delo je rodilo uspeh: že po nekaj dneh je odkril obilne petrolejske vrelce.

Drsanje v tropskih krajih

(× Ae) London, jan.

Angleški listi poročajo iz Bombaya kako je neki indijski maharadža v parku svojega razkošnega dvorca zgradil veliko drsališče. Ko je nekoč potoval po Evropi, so mu bila evropska drsališča tako všeč, da se je kar zaljubil v ta sport.

V kraju kjer ima maharadža svoj dvorec, vlada tropska vročina (40 stopinj nad ničlo!) Zato so mu drsališče napravili v zaprti dvorani, obdani z vseh strani s posebnimi pripravami za ohlajevanje, zato se led kljub visoki temperaturi ne topi.

Zdaj se maharadža marljivo drsa, njegovi dvorjani mu pa delajo družbo.

Živa Noetova barka

(× Ae) Rio, jan.

V velikih brazilskih gozdovih živi posebna vrsta mravelj. Kadar jim zmanjka hrane, se zbero v veliko trumo in se odpravijo na pot. Tako romajo vse dotlej, dokler ne pridejo do kake reke. Tedaj se vržejo v vodo, pravcata živa Noetova barka. Potem plavajo, dokler jih voda ne vrže na suho, kjer si sestradani potniki poiščejo nove hrane.

Boksar postal operni pevec

z. e. Buenos Aires, jan.

V argentinski prestolnici živi že leta in leta italijanski boksar Giuseppe Spoldini. Te dni je sklenil izpremeniti svoj dosedanji poklic: nič več se ne mara boksati, nego hoče peti v operi.

Zanimivo je, kako je do tega prišlo.

Ondan je Spoldini nastopil na nekem boksarskem matchu v Buenos-Airesu. Njegov nasprotnik je bil slab in je že v prvem krogu telebnil po tleh. Ko se je ves vrtoglav skobacal na noge, ga je bil sodnik že izštel. Lahka in hitra zmaga je Spoldinija tako navdušila, da je od samega veselja začel vriskati in peti.

Med gledalci je bil tudi ravnatelj prestolniške opere. Spoldinijevo petje mu je bilo tako všeč, da je boksarja pri priči najel za junaškega tenorja v svojem gledališču.

Bati se je le, da se ne bi Spoldini na odru kdaj izpozabil. Malo nerodno bi bilo, če bi se na lepem spomnil svojega prejšnjega poklica in bi tega ali onega igralca med najlepšo arijo zboksal v parter...

Umor iz ljubezni?

z. e. Washington, jan.

V neki vili v okolici Washingtona so našli pred kratkim mlado in nenavadno lepo Corinno Lorringovo — mrtvo. Imela je mnogo častilcev; eni so jo hoteli imeti za ženo zaradi njene lepote, drugi pa zaradi denarja, saj so vsi vedeli, da bo prinesla v zakon milijon dolarjev.

Corinne se je zaročila z nekim mladeničem, toda do poroke ni prišlo; dva dni po zaroki je mladi mož brez sledu izginil. Tisti dan, ko bi se bila imela Corinne poročiti, so jo našli umorjeno: ležala je v svoji vili z razklano lobanjo na tleh.

Morilcu še do danes niso prišli na sled. Strašnejše je pa to, da se je nekaj dni po umoru Corinne Lorringove pripetilo še pet podobnih zločinov v raznih ameriških mestih. V vseh teh skrivnostnih aferah je policija mogla dognati le to, da je morilec očividno hotel razdružiti mlade ljudi, ki so se imeli radi. Iz bolestne ljubezenske zavisti? Kdo ve!

Med ženskim ‚da' in ‚ne' ni prostora niti za igło.

Da, da, žalostna bodočnost ga čaka, skrbi, tekanje od banke do banke, pomanjkanje... Da bi se ubil... Ne, ne, nikoli!

Nenadoma je zaslišal za seboj divji vrišč in žvižganje in videl je, da se podi nekaj temnega proti njemu...

Velik pes se je nenadoma zaletel vanj in Andrej je v loku zletel čez ograjo v Seino. Tako se je prestrašil, da je pri priči omedlel... Temni valovi reke so ga odnesli s seboj.

*

Ko se je spet zavedel, je ležal na belo pogrnjeni postelji v neznani sobi. Okrog njega so stali ljudje in se spogledovali. Kakor v polsnu je slišal, kako je nekdo dejal: »Da, prav natanko sem videl, kako je šel po stopnicah k Seini, kako je korakal ob obrežju in nenadoma skočil v vodo.«

André ni natanko razumel, kaj naj to pomeni... Zdelo se mu je, da ljudje mislijo, da je hotel iti v smrt. Hotel je govoriti, hotel je povedati dobrim ljudem resnico, toda sredi teh misli mu je šinila nova misel v glavo: ljudje mislijo, da sem se hotel sam soditi, prav, pa naj mislijo. Bom videl, kako si bo Colette očitala svojo nezvestobo, bom videl, kako bo gospod Dupont zijal, ko je pa zmerom zatrjeval, da je takšen človekoljub!

Ko so Andréja na policiji izpraševali, kaj ga je gnalo v ta obupni korak, je preprosto dejal: »Osebne skrbi in gospodarske težave.« Policijski komisar ga je silil, naj se mu priduši, da ne bo več počenjal takšnih neumnosti. André mu je zatrdno obljubil, da bo opustil sleherno misel na samomor.

Dnevniki so natisnili v stolpcu »Obupanci« tri vrstice o Andrejevem samomorilnem poskusu. In prva, ki je prihitela k obupanemu Andréju, je bila Colette, vsa obupana in objokana, vsa strta in skesana, prekipevajoča ljubezni — in malo mogoče ponosna, ker si je domišljevala, da je ona junakinja te drame. Prisegla mu je, da mu bo ostala do poslednjega diha zvesta, njemu, ki jo je tako ljubil, da se je hotel zaradi nje utopiti.

Četrt ure kasneje je obiskal gospod Dupont svojega uradnika. Gospod šef je bil odkritosrčno skesan, zakaj bil je prepričan, da ga je s svojo trdo besedo pognal v valove. Kar cedil se je od dobrote, očetovsko je očitai mlademu Andréju njegovo nepremišljenost in mu zagotavljal, da svojega odpusta vendar ni mislil resno, da ga je hotel samo prestrašiti in ga navaditi reda. Seveda ga bo z veseljem sprejel nazaj, še plačo mu bo povišal, pa še précej...

André je najprej Coletti, potem pa še svojemu šefu prisegel, da se ne bo nikoli več poskušal v plavanju po nočni Seini...

Ves hvaležen je mislil pri teh obljubah na velikega psa, ki mu je zagotovil neskrbno življenje v bodočnosti in neskaljeno ljubezensko srečo s Coletto. (p. i.*)

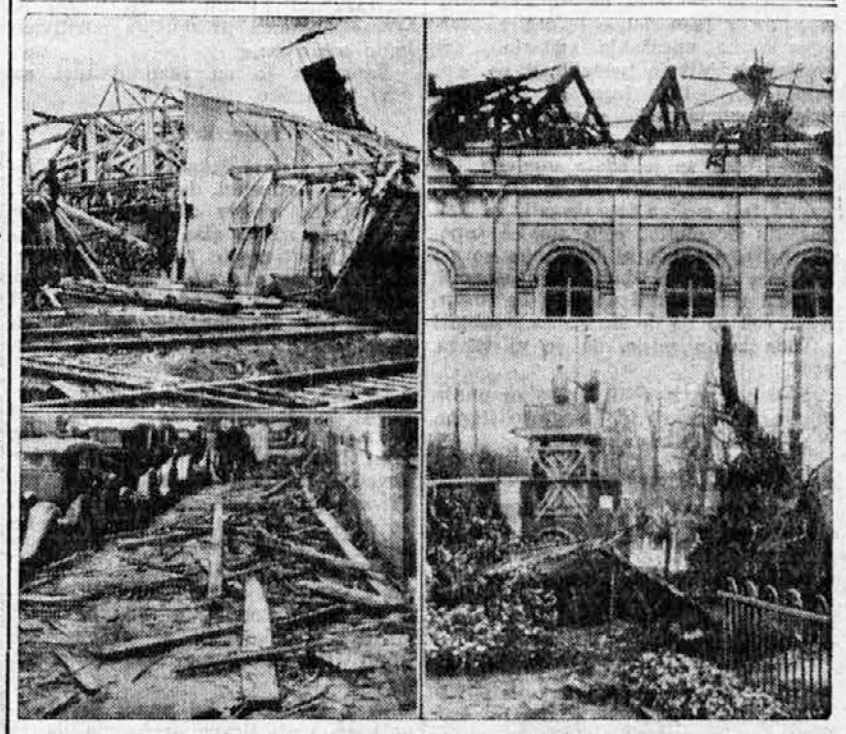

Prejšnji teden je divjal nad Porenjem orkan, kakršnega v onih krajih ne pomnijo. Mnogo ljudi je ubilo, škode je pa okoli 1 milijon mark. Posebno prizadeto je mesto Düsseldorf. — Na levi zgoraj: 120 m dolga tovarniška lopa neke strojne tovarne, ki jo je vihar dobesedno odpihnil. Na desni zgoraj: Düsseldorfska »Filharmonija«, ki ji je orkan odnesel streho. Spodaj na levi: Razdejanje na prometni düsseldorfski ulici. Na desni: Posledice viharja na enem izmed najlepših trgov.

Dr. Josef Löbel

Za človeško življenje

Detektivski roman iz zgodovine medicine. — Drugi del: Sifilida

Armada spirohet

Sprejem v blaznico je bil na srečo čisto drugačen. Vljuden uradnik je vstal, ko so prišli, in jih povabil — tudi Frica — naj sedejo. »Kdo ima danes službo?« ga je vprašal Lange.

»Gospod dr. Kunz.«

»Rad bi z njim govoril.«

Prikazal se je mlečnoličen asistent, spoštljivo je pozdravil zdravnika in se bratoma, tudi Fricu, spodobno predstavil.

»Gospoda Neitschkeja bo treba za nekaj dni sprejeti in opazovati,« je rekel dr. Lange. »Ali imate kakšno čedno sobo zanj, gospod kolega?«

»Prvi razred?«

Zdravnik je vprašujoče pogledal Kristijana.

Ta je prikimal. Šinilo mu je v glavo, da se je moral Nietschke zadovoljiti z drugim razredom.

»Tako, gospod Neitschke, če smem prositi,« se je obrnil asistent k Fricu. »Sprejemne formalnosti bo pač blagovolil vaš gospod brat urediti. Med tem vam pokažem vašo sobo. Stisnite roko svojemu bratu; jutri zjutraj vas lahko pride obiskat.«

Fric se je mirno poslovil od brata, vljudno se je priklonil drugim in dejal: »Hvala vam, gospodje, za resnično izbrani sprejem, in ne bom pozabil kot vrhovni predsednik vaših uslug.« Potem je visoko vzravnan odkorakal z dr. Kunzom.

Kristijan je odhajal iz bolnišnice z občutkom, da je ta dr. Lange, ki se mu je zdel prvi mah tako surov in štorast in brez živcev, v bistvu vse prav premišljeno in taktno uredil.

Kaj je dognal primarij

Ko je hotel Kristijan drugo jutro k bratu, je srečal na pragu Langeja.

»Nu, zdaj bova slišala, kaj meni primarij o bolniku,« je rekel zdravnik. Toda primarij je bil že odšel. Dr. Lange naj mu oprosti, je javil mladi asistent, primarij je moral na pregled mrliča. Sicer pa tudi on misli, da gre za dementio paralytico*.

Fric je bil danes zelo apatičen. Topo je sedel, oblečen v modro-belo progasto bolniško obleko, v majhni sobi, kjer se je pravkar vršil prvi pregled. Ker se za obiskovalca še zmenil ni, je pogledal dr. Lange na bolniškem listu zapiske po primarijevem narekovanju, Kristijan mu je gledal čez ramo in je tudi vjel nekaj besed.

»Dednost: Družinska zgodovina brez kakršnih oporišč,« je pisalo tam, »lastna anamneza nepomembna, lues taji. Stanje dne 7. septembra 1934: visok mož, 171 cm, mišičevje in zalitost srednja, 68 kg, lasje na sencih osiveli, na desnem bolj kakor na levem. Desni ubelj 5·8 cm, levi 5·6 cm dolg. Zrenici: desna široka, leva ozka, nekoliko nepravilno zapolegnjena. Na levem očesu preizkušene vse reakcije, na desnem samo konvergenčna, levo oko precej manj razprto ko desno... Gube na čelu simetrične, škripanje z zobmi na levi nekoliko krepkejše, čeljust zapira na desnj tesneje, jezik uhaja pri iztegnjenju na desno, stisk desnice krepkejši ko pri levici... Pacient se opoteče pri obratu... rekleksi kolen izraziti, prav tako refleksi Ahilove kite, preizkušnja senzibilnosti zaradi razburjenosti bolnika za zdaj ni izvedljiva. Govorne motnje komaj zaznavne, kvečemu včasih oklevanje pri začetnem soglasniku... bolnik se v prostoru in v času dobro orientira... odgovarja na vprašanja smiselno, dogodkov iz bližnje preteklosti se spominja le...medlo... Izraz obraza plah, malce topoglavosti... v svojih izjavah zapet!«

Kristijanu se je zdelo umevno, da je poslal brat v izjavah zapet, ko so ga pa toli mučno izpraševali, in Fričevemu brezčutju, celó »malce topoglavosti«, se tudi ni čudil, ko so pa ubogega bolnika davi tako natezali, začenši z brazdami na čelu in stiskanjem rok pa tja do škripanja z zobmi!

Toda zdelo se je, da še ni vsega prestal.

»Ali ste že izvršili lumbalno punkcijo?« je vprašal dr. Lange asistenta.

»Določena je za zdaj.«

Vbodljaj v hrbtenični mozeg

Dr. Kunz ni imel pomislekov zastran tega, da bi si Kristijan ogledal to zadevo, in zato je še on stopil v sosedno operacijsko sobico, kamor je strežnik spremil Frica. Kakor otrok se je dal sleči in odpeljati k mizi, prevlečeni z usnjem.

Tam so ga položili na levo stran in si je moral z obema rokama objeti kolena. Na neki točki, desno od sredine, približno v višini tretjega vretena v ledjih — na točki, ki jo je z jodovo tinkturo razkužil in tako hkratu zaznamoval — je zapičil zdravnik fino cevčico in vbrizgnil raztopino novokaina, da ne bo bolnik ničesar čutil. Potem je seget po drugi dokaj daljši, zlasti pa dokaj debelejši igli in jo nastavil na točko, ki jo je bil z jodom zaznamoval.

Ob misli, da se bo ta veliki, debeli kos železa že naslednji trenutek zaril naravnost v hrbtenico, v mozeg, je obšel Kristijana občutek, kakor da bi mu njegov lastni mozeg zamrznil. Po nogah so mu zagomazeli mravljinci, kakor jih občutijo senzibilni ljudje, kadar gledajo z visokega zvonika v grozljivo globino.

Hotel je trdno zatisniti oči. Toda votla igla se je že globoko zadrla, ne da bi bil Fric samo trenil z očesom, že je vsrkal dr. Kunz v srkalko čisto mozgovino, ta ‚liquor cerebrospinalis', in ga potem scedil v stekleno cevko. Strežnik je pritisnil pacientu majhen obliž na hrbet in operacija je bila končana.

»Tako. In zdaj gremo lahko kar koj h gospodični Bornsteinovi.«

Gospodična Bornsteinova je bila laborantka, ki je imela v sosednji sobi opravka z vsemi mogočimi stekleničicami, razpostavljenimi vse vprek po mizi. Ponosno je razkazovala tujemu obiskovalcu svojo ročnost.

Zlato spravi na dan!

»Vidite, če vlijem v to cevko nekoliko ‚liquorja' in kanem še šestoodstotno karbolovo kislino zraven, se tekočina opalasto skali.«

Gospodična Bornsteinova je zmagoslavno pogledala Kristijana.

»Torej dokaz, da mozgovina ni normalna, temveč patološka. Kaj ne?«

Potem je hitrih rok scedila v cevko v dvanajst po vrsti stoječih razkuženih izkusnih cevi po en kubični centimeter ‚liquorja', razredčenega najprej v razmerju 1:10 in potem čedalje bolj do 1:20.000, na vrh je pa kanila nekakšno zlato raztopino.

»To je reakcija zlate soli,« je razlagala Kristijanu. »Po barvi, ki se v cevkah pokaže, spoznamo ali gre za vnetje možganske opne, ali za tabes, ali za paralizo.«

Natančnost postopka je Kristijanu kar sapo zaprla, tako da je pozabil, da gre za mozgovino njegovega lastnega brata, da bo ta kemični proces zapečatil Fricovo usodo. Napeto je strmel v cevko.

Reakcija zlate soli je pokazala progresivno paralizo.

A še bolj kakor nad naglico, s katero je gospodična Bornsteinova opravila svojo nalogo, je Kristijan strmel, da lahko današnji dan že vsaka mala laborantka v najzadnjem češkoslovaškem gnezdu iz nekaj izkusnih cevi presodi, česar še pred nekaj leti ni mogel dognati niti ugleden baselski ali jenski zdravnik pri bolnem Nietzscheju. Sredi tega razmišljanja je slišal, kako je gospodična Bornsteinova svoje vneto razkladanje končala z odločnimi besedami: »Pondyjeva globulinska reakcija nam je pokazala, da je ‚liquor' bolezensko spremenjen, preskušnja zlate soli je pa potrdila, da gre za paralitika. Kdor je pa paralitik, ima sifilido. Nu, tukajle je Wassermannov preskus; že snoči smo ga napravili. Pokazala je na več steklenih cevk, napolnjenih s tekočinami raznih rdečih odtenkov, od najizrazitejšega cinobra do rumenkasto rožnate barve. »Tu vidite,« je dejala gospodična Bornsteinova in pokazala na prvo cevko z nalepnico ‚Neitschke', »da senzibilizirani serum ni razkrojil krvnih telesc. Torej je Wassermannova preskušnja pozitivna, hudo pozitivna.«

Napravila je na razpredelnici na mizi tri križce.

Trije križci...

Šele v tistem trenutku se je Kristijan spet zavedel, da je ta paralitik, ta sifilitik njegov ubogi Fric. Trije križci mu zdajci niso bili samo znamenje pozitivnega izida preskušnje, nego so se mu zdeli ko pečat na smrtni obsodbi. Zmedeno je zajecljal gospodični Bornsteinovi zahvalo za njen ljubeznivi trud in je ves zmeden odšel iz bolnišnice.

Dvoma torej več ni! Fric je sifilitičen; bil je gotovo že zdavnaj, saj se pokaže paraliza vendar šele čez leta! Zakaj neki ni bratu tega nikdar povedal? Kako to, da ni sam pri Fricu nikoli opazil znamenja bolezni, ko sta pa prej stalno skupaj živela, nekoč celo več mesecev v isti sobi? Saj se sifilida vendar pokaže z ostudnimi izpuščaji, z razjedajočimi tvori, s tisočerimi znaki, ki jih ni moči skriti — kako, da ni vsega tega kljub toli tesnemu sožitju nikoli opazil?

Brez odlašanja bo prosil dr. Langeja za svet. Prava sreča, da ga je zdravnik naprosil — zakaj odšel je bil že zgodaj pred končano preskušnjo iz bolnišnice — prava sreča, da ga je naprosil, naj mu prinese laborantkin izvid domov.

Čeprav je šele pravkar odbilo dvanajst, ga je Kristijan dobil, že po končanem obedu, v zatohli, staromodni, temačni jedilnici za mizo, s smotko med zobmi.

»Mi tu na deželi smo zgodnji,« je pojasnil zdravnik kazaje na ostanke jedi, »moral sem se podvizati, zakaj že čez pol ure me čaka spet popoldanska ordinacija.« Kristijanu je bilo všeč tako. Toliko hitreje in brez ovinkov mu bo lahko povedal dvome, ki ga moré. Seveda, ker so bile vse reakcije pozitivne, celo hudo pozitivne, diagnozi pač ne bo oporekati; samo to mu ni šlo v glavo, da ni pri bratu nikoli ničesar opazil, kar bi cikalo na njegovo bolezen.

Zahrbtnost sifilide

»Hm,« je rekel dr. Lange in napeto strmel za lepim obročkom dima, »če bi brali sifilido človeku kar z obraza, bi je že zdavnaj več ne bilo. Potlej bi se ji vsakdo v velikem ovinku ognil. Zlodjevo je pretkana, ta mrha! Pogosto še tisti, ki mu sedi za tilnikom, nič ne ve o njej. Mogoče je imel tudi vaš brat tako smolo, da se mu o sifilidi še sanjalo ni.«

»Smolo,« je grenko zategnil Kristijan. »Pri vsakem drugem obolenju ne bi bila smola, temveč sreča, če bolezen človeka tako malo nadleguje, da je niti ne sluti. Pri tej hudobni bolezni je pa še to zahrbtno, skrivnostno in paradoksno: čim nedolžnejša se zdi, tem hujša je, čim krotkeje nastopi, tem trdovratnejša je. Kakor da bi imele stare klepetulje prav, ko pravijo, da bolezen zmerom ‚na znotraj udari' kadar ne udari navzven, to je, kadar ne napravi ‚izpuščaja'...«

»Stare klepetulje nimajo nikoli prav,« je zagodrnjal Lange, »res je pa, da je koža imenitno varovalo. To je vse.«

»Vem,« je odgovoril Kristijan, »čital sem o tem, da ne morejo vdreti bacili v kri, če je koža neranjena.«

»Čenče!« je s takim poudarkom vzkliknil zdravnik, da ga je obiskovalec kar začudeno pogledal. »Zmerom znova čita človek ta nesmisel! Že leta in leta ponavljam, da to ne drži. Da to n e m o r e držati. Kdaj bodo ljudje vendar že verjeli, ko je Larrier s poskusi dokazal: spirohete se z lahkoto pregrizejo skozi še tako zdravo in neranjeno kožo.«

Kri v obupnem boju s premočnim sovražnikom

Kristijan je opazil, da je nehote posadil zdravnika na osedlanega konjiča. Toliko bolje, si je dejal, toliko več bo govoril o teh stvareh!

In res se je Lange razvnel: »Koža ne ščiti pasivno, ni samo odeja, čeprav je povrhu tudi še to. Koža silno ščiti tudi tvorno; v njej so neke snovi, ki pallidi ne prijajo, jo ovirajo, da bi se zajedla, da bi se razmnožila in preplavila kri. To se vendar prav natanko vidi pri živalih. Njihov kožuh je postal zaradi kosmatin ali zaradi svobodnega dihanja kože ali zaradi utrjenosti, ker ni od obleke pomehkužen, ali zaradi česarkoli že prav uspešno varovalo. Zato so strokovnjaki celo mislili, da so živali za sifilido nesprejemljive. To pa ni res! Če jim vbrizgnem spirohete v oči, se tudi živali nalezejo sifilide. Torej?« je vprašal doktor pripravljen na boj, kakor da bi sedel kakšnemu učenjaškemu sovražniku nasproti. Toda Kristijan se ni upal odgovoriti in je samo prizadevno prikimal. Zaradi tega si je Lange kar sam odgovoril: »Torej ne gre za imunileto, ki naj bi

Nadaljevanje na 8. str.

* Paralitska blaznost.

Ko sem bil prvič zaljubljen

Iz spominov slavnega francoskega pisatelja in igralca

Pred nekaj dnevi je izšla v Parizu prva knjiga spominov Sache Guitryja. V njej pisec na zelo zanimiv način popisuje svoje življenje.

× y. e. Pariz, jan.

Bilo mi je trinajst let. Ona je bila krasna! Kaj pravim: božanska, najlepša ženska v Parizu. Toda takrat tega nisem vedel. Bila je hči znamenitega slikarja in poročila se je z najznamenitejšim pisateljem tistega časa. Njen mož je bil najboljši prijatelj mojega očeta — pozneje sva se spoprijateljila še midva.

Ko je bila ona še v domači hiši, sem kot otrok dostikrat zahajal tja in se igral z njenimi mlajšimi bratci. Imela je prekrasne oči in nič čudnega ni, da sem se na prvi pogled zaljubil vanjo. Dečko trinajstih let pač še ne ve, kaj je ljubezen, toda takrat se mi je zdelo, da kar moram ljubiti to deklico.

Neprestano sem sanjal o njej. Spraševal sem se, ali naj se ji izpovem ali ne. Omahoval sem. Ah ne — bolje, da ne. Rajši umrem!

Vendar sem ji hotel na neki način pokazati svojo naklonjenost in odločil sem se za junaško delo.

Zbiral sem drobiž — stradal in v enem mesecu sem imel vsotico, za katero sem lahko kupil krasen šopek vijolic. Osem frankov! (Zame je bil to že velik denar.) Šopek je bil tako težak, da sem ga moral nositi v obeh rokah.

Šel sem k njim. To pot nisem poiskal otroške sobe, temveč sem se drznil kar k njeni sobarici, da me najavi. Dolgo sem čakal, ker je imela moja oboževanka neki obisk. Po dolgem času me je vendar sprejela in z nemalo začudenim glasom vprašala:

»Ah ti si, mali! In kaj bi rad pri tetki?«

Ni še opazila mojega šopka, ker sem ga skrival za hrbtom. Bil sem vznemirjen — končno se mi je posrečilo, da sem se vendar zbral. Napravil sem strogo resen obraz, stopil korajžno pred njo, pokazal ji šopek in v zanosu vzkliknil:

»Evo, gospodična, zato sem prišel!«

Vzradostila se je, vzela šopek, ga povohala in rekla:

»Ah, kako lepo diši to cvetje!« Stopila je tik k meni, me pobožala po laseh in poljubila na čelo:

»Povej svojemu očki, da se mu za šopek najtopleje zahvalim.«

Anekdote

STARI PESNIK IN STARA DAMA

Ko je bilo slavnemu francoskemu pesniku Fontenellu (1657—1757) 90 let, se mu je pripetila naslednja neprijetnost.

Na cesti je dohitel gospo Helvétiusovo, znanko, ki ni bila kaj mlajša od njega. Šel je mimo nje, ne da bi se zmenil zanjo. Stara dama mu je užaljena zaklicala:

»O, monsieur Fontenelle! Tako ponosni? Mimo mene greste, pa me niti ne pogledate!«

»Ne zamerite, madame,« je kavalirsko odvrnil Fontenelle, »izpregledal sem vas samo zato, ker me zaboli, kadar se spomnim, da imava oba skup 180 let.«

NEMOGOČ RECEPT

Slavnega angleškega zdravnika Albertyja je obiskal neki bolnik in mu potožil, kako slabo se počuti. Zdravnik ga je pregledal in dejal:

»Nič hudega. Nekoliko ste nervozni in od dela utrujeni.«

»A kaj naj storim?«

denič mu je ogorčen vrnil denar in zaihtel:

»Živižgajte vi — jaz se moram zdaj jokati.«

ČE ČLOVEK NE MORE OSTATI MRTEV...

Slavni angleški komik Merrydian je bil tudi v zasebnem življenju duhovit šaljivec. V drami »Elfrida« je igral mrtveca in je nepremično ležal na kanapéju. Nad glavo so mu gorele sveče in na obraz mu je kapljal vroč vosek. Mrtvec se je dolgo premagoval, Ko pa le ni mogel več vzdržati vrelega ‚tuša', je skočil s kanapéja, utrnil sveče in vzkliknil:

»V takih razmerah še vrag ne more ostati mrtev!«

Nato je spet legel in dejal:

»Tako, in zdaj sem spet mrtev!«

Grohot in aplavz — ki nikakor nista spadala v okvir žaloigre — sta sprejela komikove besede.

CIGAV JE SIN

Slavni francoski vojskovodja maršal Villars (1653—1734) je pisal nekega dne svoji ženi:

»Na fronto gremo. Zato želim videti svojega sina. Pošljite mi ga takoj!«

Mladi Villars je prišel na fronto in obiskal svojega očeta. Toda samo en dan je ostal tam, ker se je preveč zbal puškinih kopit in dežja svinčenk. Tedaj je maršal Villars poslal ženi drugo pismo:

»Prosil sem vas, da mi pošljete m o j e g a in ne s v o j e g a sina.«

VOLTAIRE IN PRAVNIK

Neki slaven francoski jurist je dolgo razvozlaval izredno zapleten pravni problem. Njegovi tovariši se nikakor niso mogli sporazumeti. Nazadnje je hotel znameniti jurist pojasniti zadevo s temle primerom:

»Prav. Recimo, da sem se jaz rodil kot osel. Kdo bi bil za to odgovoren?«

»Nedvomno vaš oče,« je menil Voltaire. Debate je bilo tisti mah konec.

TALLEYRAND IN VRAG

Ko je umrl Talleyrand (1754—1838), veleduhovit a hkratu docela nemoralen diplomat, ga je ruski poslanik v Parizu počastil s temile besedami:

»Ko bo prišel Talleyrand v pekel, ga bo prav gotovo sprejel vrag z navdušenimi besedami: ‚O, prijatelj Talleyrand, ti si bil pa še večji ptič ko jaz!'«

MENICA EDGARJA POEJA

Ameriški pesnik Edgar Allan Poe (1809—1849) ni bil nikoli bogatin. Živel je cigansko življenje in se iz dolgov niti videl ni. Urednik nekega ameriškega časopisa je pri neki priložnosti povedal o tej črti Poejevega značaja tole anekdoto:

»Ko je Poe še pisal zame, sem dobil od nekega zbiralca avtogramov tole pismo:

‚Spoštovani gospod urednik!

‚Če bi med svojimi starimi rokopisi našli tudi kakšen rokopis slavnega Edgarja Poeja, bi vam bil jako hvaležen, če bi mi ga poslali.'

Na to pismo sem odgovoril:

‚Spoštovani gospod! Med starimi rokopisi sem res našel tudi rokopis Edgarja Poeja. To je menica na 50 dolarjev, ki me je skupaj z odvetniškimi troški stala 65 dolarjev. Če mi plačate 65 dolarjev, vam rade volje pošljem ta rokopis.'

Četudi menični podpis velikega moža ni bil pretirano drag, ni bilo o mladem zbiralcu avtogramov nikoli več niti glasu.«

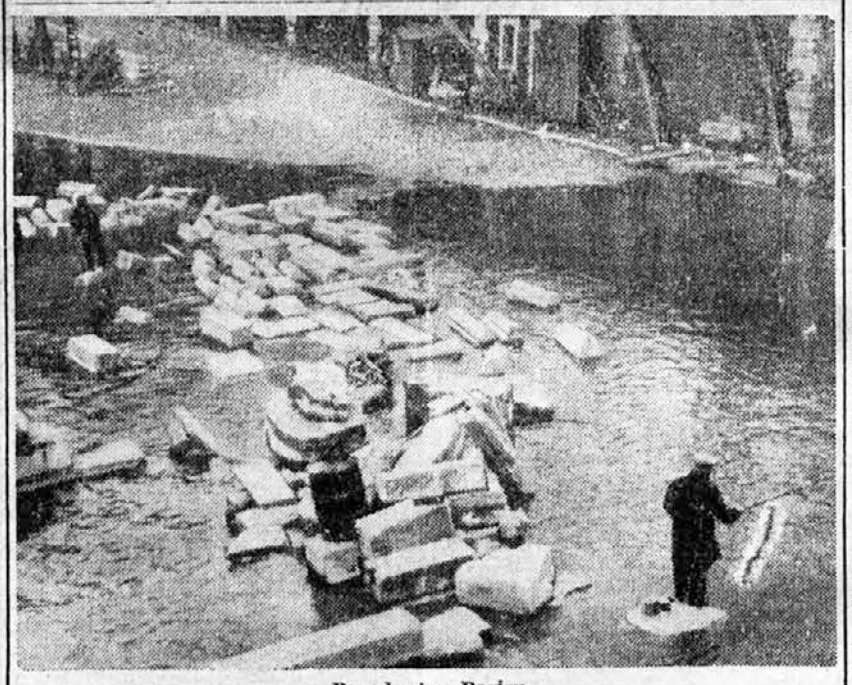

Povodenj v Parizu

Seina je zaradi neprestanega deževja v Parizu tako narasla, da se boje najhujšega. Nabrežja so pod vodo, vzlic temu se pa strastni ribiči, kakor dokazuje gornja slika, ne dado ugnati.

»Malo več razvedrila si privoščite! Pojdite na primer v gledališče in poslušajte slavnega komika Merrydiana. On vas bo prav gotovo razvedril; nasmejali se boste in koj vam bo boljše.«

»Ne verjamem! Jaz sam sem Merrydian!«

PRIZOR, PRI KATEREM SO SE VSEM NAVZOČNIM OROSILE OČI

Leta 1723. so v Parizu vprizorili tragedijo francoskega pisatelja de la Motte »Knez de Castro«. Delo je polno ganljivih prizorov; med predstavo ni nobeno oko ostalo suho.

Pisateljevi sovražniki so pa iz zavisti najeli nekega mladeniča, da bi v najbolj pretresljivem prizoru začel žvižgati. Z mladeničem je šel k predstavi eden izmed najhujših pisateljevih nasprotnikov, da bo videl, ali bo mladenič svojo nalogo dobro opravil.

Pri predstavi se je mladenič tako vživel v dogajanje na odru, da je na žvižganje kar pozabil. Tudi njega so oblile solze. Spremljevalec ga je dregnil in opozoril na dogovor. Toda mla-

Privatna detektivka

Po resničnih doživljajih napisala H. B.

I

Pes poseže vmes

Po smrti svojega očeta sem prišla k neki teti v Berlin. Vodila sem stari gospe gospodinjstvo in ji delala družbino. Bila je vdova po nekem visokem državnem uradniku. Živela je od pokojnine in je imela prav čedno stanovanje.

Lepega dne je teta zbolela, legla in ni več vstala. Stregla sem ji cela štiri leta, potem je umrla. Bila sem njena edina dedična, toda gotovine ni bilo, da bi si z njo spodobno uredila življenje. Zato sem morala gledati, da si najdem primeren zaslužek. To je zelo težko, če se človek ni ničesar naučil. Svojih skušenj kot bolniška strežnica pač ne bi spravila v denar, ko je bilo celo izprašanih bolničark na prebitek. Tudi za vzgojiteljico otrok ne bi bila, ker nisem imela izpričeval, s 24 leti bi bila pa kot začetnica prestara.

Sklenila sem tedaj, da najprvo oddam v najem dve sobi svojega sedanjega stanovanja, da bom vsaj nekaj imela od dediščine.

Na moj časopisni oglas je prišlo nič koliko ljudi in si ogledalo sobi. Toda vsi so si bili edini, da preveč terjam. Že sem začela razmišljati, ali ne bi kazalo najemnino znižati, ko se je oglasil še neki gospod, tako eleganten, da sem pri priči zavrgla misli o znižanju. Pokazala sem mu seveda najprej lepšo sobo.

»Koliko stane?« je vprašal tako mimo grede.

»60 mark z zajtrkom,« sem odgovorila in kri mi je udarila v glavo: malo prej sem zahtevala samo 45 mark.

»Prav,« je menil gospod. »Vzamem to sobo in vam kar koj plačam najemnino. Zajtrku se odpovem, ker bom le vsakih par tednov kakšen dan tu stanoval.«

Najrajši bi bila vzornega najemnika kar objela: takšnih ljudi ne srečaš vsak dan.

Tujec je izpolnil policijsko prijavnico. Na njej sem brala, da se piše Leo Hobisch in da je trgovec iz Königsberga. Povedal mi je še, da se bo vselil šele pod konec prihodnjega tedna. Ko se je v predsobju že poslavljal, mu je še nekaj prišlo na um.

»Saj res!« je vzkliknil in si zamišljeno pogladil brado. »Kako bomo pa s pošto napravili? Morda bo prišla tudi kakšna priporočena pošiljka, toda vam je pač ne bi izročili. Če se pa šele v soboto pozno zvečer vrnem, mi na pošti ne bodo izročili priporočenih pisem pred ponedeljkom. Ali bi morda smele takšne pošiljke priti kar naravnost na vas?«

»Zakaj ne!« sem vneto pritrdila. »Če mi toliko zaupate...«

Tujec je odmahnil z roko in me prosil, naj vendar ne govorim o tem. Razstala sva se malone kakor stara znanca.

*

Ker sem še tisti dan oddala še drugo sobo neki uradnici, sem bila za nekaj časa rešena vsaj najhujših skrbi.

Prihodnji teden v sredo je prišla z jutrnjo pošto name naslovljena priporočena pošiljka: takoj sem vedela, da je za mojega najemnika. Oddana je bila v Lipskem; sodeč po obliki in teži, je morala biti knjiga v njej. Ker sem ravno kuhala na plinskem štedilniku, sem odložila pismo na stol v predsobju in odhitela v kuhinjo.

Pri tej priložnosti moram povedati, da sem po svoji pokojni teti podedovala tudi majhnega foksterierja, neverjetno razvajeno ščene, ki sem iz njega šele po smrti njegove prejšnje gospodarice napravila kolikor toliko spodobnega psa. Mrcina je imela posebno veselje z blazinami, zato ni bilo v vsem stanovanju niti enega spodobnega zglavja. Če sem kdaj pozabila čevlje zakleniti, sem vselej našla samo njihove žalostne ostanke. Pes se je tako rekoč specializiral na blazine in čevlje. To pot je pa menda padel iz vloge in je s svojimi zobmi malone dobesedno posegel v kolo usode.

Ko sem se vrnila v predsobje, se je bil foksterier ravno ukvarjal s tem, da je pravkar dospelo pošiljko cefral v njene sestavine. Oba hkratu sva zakričala, ko sem mu iztrgala plen, on od bolečine, jaz pa od strahu.

Zavojček je bil res lep videti! Ovitek je bil ves v capah in tudi karton pod njim je bil že načet. Hvala Bogu, da je vsaj vsebina zavojčka ostala nepoškodovana.

Vsa strta sem omahnila na stol in nemo opazovala storjeno katastrofo. Kaj neki si bo mislil gospod Hobisch, ko bo zagledal zavojček? Ali me bo osumil radovednosti, ali mi bo pa istorijo s psom sicer verjel, zato mi pa ne bo odpustil, da sem tako zanikrno ravnala s tujim blagom?

Groza me je obšla, da ne bi izgubila dobrega najemnika. Vročično sem premišljala, kako naj se izmažem. Vse mogoče ideje so se mi podile po glavi, a nobena ni bila prava. Zdajci sem se pa domislila.

Naslov na razmesarjenem ovitku je bil natipkan na stroj, prav tako tudi pošiljalčevo ime na hrbtu pošiljke. Takšnega ovitka pač ne bo težko dobiti. Če bom s strojem natanko tako napisala naslov in ime, kakor je bilo na izvirniku, in če bom položila vanj vsebino iz poškodovanega zavojčka, vse skup pa v novem ovitku z letalsko pošto poslala svoji prijateljici v Lipsko, da mi tam zavojček še enkrat priporočeno odda — potem ga bom morda vendarle že jutri imela v rokah. Gospoda Hobischa sem pa pričakovala šele konec tedna.

Kakor sem premislila, sem tudi storila. Odhitela sem na pošto, telefonirala svoji prijateljici v Lipsko in ji povedala, kaj se mi je zgodilo. Potem sem kupila natanko tako velik ovitek iste barve kakor izvirnik in natipkala nanj v trgovini naslov in pošiljalčevo ime.

Doma sem se takoj spravila na delo. Raztrgala sem razmesarjeni ovitek in prišla do drugega, lepenkastega. Ker so bile tudi v njem luknje, ga bom pač morala takisto nadomestiti, čeprav bom pri tem kršila pisemsko skrivnost. Prestrigla sem motvoz, ki je bil karton z njim prevezan, odprla ovitek in — zastrmela v dva zavojčka popolnoma novih bankovcev. Samih dvajsetakov.

Dolgo sem sedela nepremično in po glavi so mi rojile vse mogoče in nemogoče misli. Koliko neki utegne biti? Začela sem šteti. V vsakem zavojčku je bilo po sto bankovcev, skupaj tedaj 4.000 mark.

Čudna reč — kaj naj storim?

Zamišljeno sem vzela enega teh bankovcev v roke, pogledala številko na njem, jo primerjala s številko na drugem in se zdrznila: serije in tekoče številke so bile povsod enake. Bankovci so bili ponarejeni!

II.

»Ponarejen denar imam!«

Pol ure nato sem stala na policijskem ravnateljstvu na Aleksandrovem trgu. Stražnik, ki sem mu povedala, da sem prišla zaradi ponarejenega denarja, mi je povedal, na kateri številki naj potrkam. Tablica na vratih mi je povedala, da domuje za njimi kriminalni komisar.

Potrkala sem in zaslišala energičen: »Naprej!«

Za pisalno mizo je sedel nekoliko rejen gospod, podoben srednješolskemu profesorju. V ustih mu je tičala debela smotka.

»Nu, gospodična, kaj bo dobrega?« je vprašal komisar, ne da bi bil odložil smotko.

»Ponarejen denar imam,« sem zajecljala in nerodno odpirala svojo aktovko.

»Za takšno reč je zapor!« je zagodrnjal uradnik, toda oči so se mu smejale. »Pokažite denar, mogoče sploh ni ponarejen!«

Medtem se mi je vendar že posrečilo aktovko odpreti. Položila sem oba zavojčka dvajsetakov na mizo.

Komisarju je zdrknila smotka iz ust. Obraz se mu je zresnil in nekam suh in stvaren je postal, ko si je ogledoval bankovce. Potlej sem mu pa morala na dolgo in široko povedati, kako sem prišla do njih.

Med pripovedovanjem mi je komisar večkrat skočil z vprašanji v besedo, tako da se mi je zdelo, kakor da me zaslišuje. Potem je telefoniral, poklical nekega uradnika k sebi in se dolgo z njim razgovarjal. Naposled sta me oba kriminalna uradnika spremila s taksijem v moje stanovanje in si tam vse natanko ogledala. Celo koščke papirja, ki so ležali po uničevalnem delu mojega psa v predsobju na tleh, sta skrbno pobrala in jih spravila.

»Vaša ideja,« je rekel komisar, »da si daste zavojček še enkrat poslati iz Lipskega, ni bila slaba. Še mi si jo bomo izposodili. Gospod Hobisch mora dobiti zavojček v takšnem stanju, kakršen je prvotno prišel. Celo poštni žig se bo na uro natanko ujemal. Upajmo, da možak ne bo prezgodaj prišel.«

*

Potlej se je zgodilo tole. Ko sta se uradnika prepričala, da pač ne morem biti s ponarejevalcem v zvezi, sta mi zaupala svoj načrt. Še več, prosila sta me celo, naj jima pomagam. Še tisti popoldan se je odpeljalo več kriminalnih uradnikov v Lipsko in eden izmed njih je imel usodno pošiljko s seboj; bila je zdaj na oko natanko takšna kakor prvotna. V Lipskem jo je imel namen dati žigosati na pošti.

V mojem stanovanju sta bila zdaj stalno dva kriminalna uradnika v civilu, čakaje, kdaj bo prišel moj najemnik. Ta varnostni ukrep me je zelo pomiril, zato sem rada postregla svojima neobičajnima gostoma, kakor sem le mogla.

Še v noči s srede na četrtek se je kriminalni uradnik vrnil iz Lipskega in prinesel s seboj pošiljko s ponarejenimi bankovci, natanko tako žigosano kakor original. Zavojček smo položili na pisalno mizo v sobi gospoda Hobischa.

V petek opoldne je pozvonilo. Ko sem odprla, sem zagledala gospoda Hobischa. Premagala sem se, da se nisem izdala, in izmenjala z njim par nepomembnih besed. Potem me je vprašal, ali je kaj pošte zanj.

»Da, nekaj je prišlo,« sem odgovorila. »Notri na vaši mizi je.«

Gospod Hobisch je vstopil in slišala sem, kako je tiho obrnil ključ.

Za vrati moje sobe sta stala pripravljena oba kriminalna uradnika.

Imela sta nalogo tujca zasledovati, kakor hitro bo stopil iz hiše, da vidita, kakšne namene ima.

»Gospodična!« se je zdajci zaslišal glas mojega najemnika iz predsobja.

Tesnobno sem stekla ven in vprašala, kaj bi rad.

»Ali bi lahko dobil malo tople vode?« je vprašal gospod Hobisch.

Šla sem v kuhinjo, da mu na plinskem štedilniku pripravim po njegovi želji. Vrata v predsobje sem bila samo priprla. Zdajci je pa instinktivno zletel moj pogled k vratom in tedaj sem zagledala skozi špranjo, kako je nekdo v predsobju neslišno švignil mimo. Mislila sem, da utegne biti eden izmed obeh kriminalnih uradnikov, vzlic temu sem pa oprezno pomolila glavo skozi vrata. Pred menoj je stal gospod Hobisch.

Prestrašila sem se in nehote mi je ušel krik. Z enim samim skokom je bil zločinec pri meni in že so se njegove roke sklenile okoli mojega vratu. Takrat so se pa na stežaj odprla vrata druge sobe in nepremično sta stala na pragu oba kriminalna uradnika z naperjenim revolverjem v roki.

»Kvišku roke!« je zavpil eden izmed njiju. »Zdaj nam je že dovolj!«

Hudodelec se je vdal. Minuto nato sta ga odvedla z zvezanimi rokami.

*

Kakor se je pozneje pokazalo, je bil možak spoznal po vozlu na motvozu, ki je bil zavitek z njim prevezan, da je nekdo odpiral pošiljko. Sluteč nevarnost je hotel pobegniti.

Še tisto noč so dobili v Lipskem vso ponarejevalsko tolpo v roke. Šlo je za velikopotezno podjetje, ki je izdelovalo skoraj brezhibne ponaredbe, posebni agenti so imeli pa nalogo, da jih spravijo pri manjših nakupih v promet. Eden teh agentov je bil tudi Hobisch. Zavitek si je dal poslati na moj naslov zato, ker je mislil, da bo najvarneje. Tolpa je bila šele dobro začela svoje početje, in kdo ve, kakšno škodo bi bila napravila, da se ni...

»Ljubo dete,« mi je rekel drugi dan na policijskem ravnateljstvu komisar, »še sami ne veste, kako neprecenljivo uslugo ste nam napravili. Gledal bom, da dobite primerno nagrado.«

»Ali ne bi morda imeli kakšno službo zame, gospod komisar?« sem kar pri priči zagrabila za priložnost.

»Hm,« je menil uradnik, »pri nas bo to najbrže težko. A morda... bomo videli... oglasite se čez nekaj dni.«

III.

Moj novi poklic: detektivka!

Kajpada sem prijela komisarja za besedo in sem se čez nekaj dni oglasila pri njem.

»Prav, da ste prišli,« me je pozdravil. »Govoril sem z nekim bivšim tovarišem, ki ima danes ugleden informacijski urad. Stopite k njemu in sklicujte se name.«

Dal mi je naslov in kar koj sem jo mahnila tja. Urad je bil v neki gosposki hiši na Kurfürstendammu. Livrirani sluga, ki sem mu sporočila namen svojega prihoda, me je peljal čez veliko predsobje do enih izmed neštetih oblazinjenih vrat. Od nekod se je slišalo ogorčeno klepanje pisalnih strojev. Vse mi je dišalo po velikem obratu, vse je izdajalo blagostanje.

V smotrno opremljeni sobi sem morala počakati, dokler ni sluga odprl druga vrata in mi povedal, da me gospod doktor čaka.

Za široko diplomatsko mizo je sedel neki mož z umnimi mladostnimi očmi, ki so se beli lasje in negovana bela brada kaj čudno ujemale z njimi.

»Tak vi ste gospodična Brunnerjeva!« me je pozdravil. »Komisar mi je pripovedoval o vas. Veliko reč ste napravili, čeprav gre skoraj vsa zasluga golemu naključju. A naposled je le uspeh. Preizkusil bi vas za osem dni. Štiri marke dobite na dan.«

Pobrskal je po miznici in mi podal fotografijo nekega moža s hrtjim obrazom. Tega moža sem imela opazovati. Blizu določene hiše bi se morala zjutraj ob osmih postaviti na prežo in tako dolgo čakati, dokler ne bo ta mož prišel. Ko se bo vrnil, ga bom morala neopazno zasledovati in poročati o njegovem početju do osemnajste ure. V poročilu ne sme biti niti najmanjše vrzeli. S čim se mož drugače ukvarja, mi ne gre nič mar. Poročilo imam podati ob devetnajsti uri.

»Prav,« je menil gospod. »Vzamem to sobo in bom kar koj plačal.«

Vse moje detektivsko znanje je bilo v tem, da sem nekoč prebrala dva ali tri kriminalne romane. Po kratkem premišljanju sem si morala priznati, da sem za takšno delo docela nesposobna. Manjka mi življenjskih skušenj in daru za spoznavanje ljudi. Vzlic temu sem se pa oklepala upanja, da bom preiskusno dobo le kako prestala in da me bo potem čakala stalna služba.

Drugo jutro sem se oblekla posebno preprosto, potem sem pa odšla proti določeni mi hiši. Fotografijo sem si dobro zapomnila.

Koj po osmih je stopil v hišo pismonoša. Zanj se nisem niti zmenila. A ko se je vrnil, sem mu pogledala v obraz in se zdrznila: pred menoj je stal mož s hrtjim obrazom.

Tak pismonošo naj opazujem? Kaj ima mož le na vesti?

Opazovanje pismonoše v službi ni kaj prijetna reč. Hitel je iz hiše v hišo, po stopnicah gor in dol, pa spet v drugo hišo, po stopnicah gor, po stopnicah dol — kakor pač hodijo poštni sli. Sledila sem mu vselej do stopnic, slišala sem, kako je pozvonil, pozdravil in oddal pisma, in videla, kako je šlo pri prihodnji stranki spet isto po vrsti.

Ob desetih je šel opazovanec na poštni urad in izginil, čez nekaj časa je pa spet prišel na dan, ves obložen. Nato se je začela spet ista pot.

Opoldne sem mu sledila na Potsdamsko cesto. Tam je izginil v neki stanovanjski hiši. Ker ga ni bilo več na spregled, sem presodila, da utegne tu stanovati. Začela sem z vratarjem razgovor in mož mi je mojo ostroumno domnevo potrdil.

Ko bi bila le vedela, kaj možu očitajo!

Čez eno uro se je spet prikazal na cesti, in sem šla za njim kakor njegova senca. Krenil je na pošto, se spet otovoril in jo mahnil po svoji stari poti, po stopnicah gor in dol.

Ob osemnajstih je bilo moje službe konec. Še enkrat sem preletela zapiske o njegovem delovanju in se nato peš odpravila proti Kurfürstendammu.

*

Točno ob devetnajstih sem stopila v informacijski urad. Takoj so me odpeljali k doktorju. Bral je časopis in mi je pokazal stol nasproti, ne da bi me bil le pogledal.

»Kar začnite svoje predavanje,« je rekel in vneto nadaljeval branje.

Tako sem začela poročilo na podlagi svojih zapiskov. Natanko sem popisala vsako hišo, kamor je šel pismonoša, in ponosno pripovedovala o njegovih družinskih razmerah. Med mojim pripovedovanjem je doktor napeto bral časopis; zdelo se je, kakor da me sploh ne posluša. To me je srdilo.

Ko sem končala in je doktor še zmerom molčal, sem vprašala, zakaj prav za prav tega moža opazujejo. Če bi vedela vzrok, bi si pač laže obetala kakšen uspeh.

»To naj vas ne skrbi,« je kratko odgovoril doktor. »Opravljajte samo svojo službo.«

*

Tri dni sem zasledovala svojega pismonošo, ne da bi mi bilo kaj posebnega zbudilo pozornost, zvečer sem pa vselej zdrdrala svoje poročilo; moj šef je medtem bral časopis.

Zadeva mi je jela počasi prihajati do živega.

Četrti dan je deževalo. Zato sem pismonošo z njegovimi potmi prepustila njegovi usodi in sem jo mahnila v slaščičarno.

Čez nekaj časa je stopil v slaščičarno visok, gladko obrit in zelo eleganten gospod in sédel za sosednjo mizo. Kmalu sem opazila, da me gleda s prijazno pozornostjo, toda jaz mu nisem storila usluge, da bi odvrnila njegov pogled.

Potem je vstal, stopil k moji mizi in me prosil za neki časopis. Ko je segel po njem, sem opazila na njegovem desnem kazalcu pod nohtom krvno podplutbo; najbrž mu je bilo prst kje priščenilo.

Tujec je pozneje še večkrat skušal priti z menoj v pogovor, toda njegove ljubeznivosti so se odbile od mene kakor z oklepa. Bila sem namreč slabe volje, ker me je bolel zob.

Ob sedmih sem šla na raport. Doktor izza svojega večnega časopisa še pogledal ni. Brez povabila sem sedla in mu nalagala svoje dnevno poročilo. Ko sem bila gotova, je doktor nekaj zamomljal in še dalje strmel v svoj časopis. Takšno preziranje moje osebe me je ogorčilo.

»Uslužbence, ki opravljajo svojo službo v slaščičarni, imam navado postavljati na hladno, častivredna gospodična Brunnerjeva!« je naposled izpregovoril šef in odložil časopis.

Moja postojanka je bila hudo omajana. Sključila sem se na stolu in postala vse manjša in manjša. Zdajci je pa moj pogled obvisel na doktorjevem desnem kazalcu: pod nohtom je imel majhno krvavo podplutbo. Zasvetilo se mi je, in ko sem pozorneje pogledala po šefovi bradi, mi je mahoma postalo vse jasno.

»Spoštovani gospod doktor,« sem rekla, »nadziranje pismonoša je postalo že kar smešno. Dovolite mi rajši vprašanje: ali greste tudi spat z brado?«

Bila sem pripravljena, da me bo vrgel ven. Toda pogledal me je kakor ljubezniv bazilisk, nekajkrat zahrkal in odložil lepo brado predse na mizo. Pred menoj je sedel moj sosed iz slaščičarne.

Dalje prihodnjič

Negujte svoje noge

Največji napor pri Vašem vsakdanjem opravilu morajo prenašati Vaše noge.

Zdrave noge so pogoj za uspešno delo. Ne zanemarite svojih nog, da boste tudi v pozni starosti lahko hodili brez palice.

Posvetite jim vsaj toliko pažnje kot ostalim delom telesa.

Obiščite našo pedikuro

V posebej za to pripravljeni kopeli Vam osvežimo noge.

Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo.

Postrižemo Vam zarastle nohte.

Pedikiranje stane Din 6'—.

Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovnjaško masiranje nog.

Masaža nog stane Din 4'—.

Posetite nas, prepričajte se sami!

Bata

Ljubljana, Selenburgova 7

Njena velika ljubezen

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL B. P.

14. nadaljevanje

Že v drugo mi je v teh par trenutkih rekel ‚Renata'. Ta intimnost, ki sem jo že nekaj dni opažala pri njem, ni bila tisto minuto nikak izraz prisrčnosti, še prijaznosti ne. Zakaj rabil je moje krstno ime z rezkostjo oblastnega gospodarja, ki ne prenese ugovora, kadar kaj zapove.

Toda izbral si je za tak ton zelo neprimerno priložnost. Tisti trenutek se mu nisem bila prav nič voljna slepo pokoriti. Zato sem tudi uporno vzkliknila:

»Čemu nama bo ta razgovor? Mislim, da si nimava nič prijetnega povedati.«

»Vzlic temu boste poslušali, kar vam imam povedati!«

»O, če iščete prepir, sem pripravljena.«

Srdito sem odvihrala v njegov kabinet, trdno odločena, da se mu ne dam ugnati.

Od gneva sem se vsa tresla: najprej ta osramotitev pred cerkvijo, zdaj naj se pa še opravičujem! Ne, to mi je bilo preveč!

Zaprl je vrata in sédel s prekrižanimi rokami v naslanjač. Jaz sem ostala sredi sobe in sem namenoma prezrla vabilo, naj sédem.

»Madame, želim, da je bila današnja vaša nedoslednost poslednja!«

»Katera nedoslednost?« sem hladno vprašala.

»Ne igrajva se z besedami, če vas smem prositi. Sami le predobro veste, zakaj sem davi prišel v cerkev.«

»Vaše početje je bilo smešno. Oprostite, drugega izraza ne najdem zanj.«

Winterton se je čudno nasmehnil:

»Smešno? Mogoče. Toliko je gotovo, da je doseglo svoj cilj, ker je prekrižalo vaš flirt.«

»Moj flirt!... Čudne besede izbirate, gospod.«

»Katera druga beseda naj bi bila primernejša za vaše vsakodnevne sestanke s tem človekom?«

»Saj je šele včeraj prvič govoril z menoj!«

»Zato se pa vsak dan srečate z njim.«

»Mislim, da ima kakor katerikoli drugi vernik pravico priti k maši.«

»Že tedne in tedne se smuka okoli vas in vi mirno gledate, kako vam izkazuje pozornost.«

»Nu, in? Ali je mar prepovedano odzdraviti spodobnemu človeku?«

»Ne. Prepovedano vam je samo pozabiti, da ste lady Wintertonova!« je trdo odvrnil.

»O, gospod, pretiravate! Nisem vaša žena!«

Srdito sem zavpila te besede in iztegnila roke predse, kakor da bi hotela vreči s sebe ta pridevek, ki mi ga je vsiljeval.

Moj gnev ga je očitno zadel. Postal je nekoliko prijaznejši.

»Zakaj pa potem živite pri meni, lady Wintertonova, če ne kot moja žena?«

»Izvolili ste me pred svojimi ljudmi počastiti s tem imenom in pridevkom... Želeli ste, da ga sprejmem, kakor moram sprejeti vaša znanja in prijateljstva. Toda sami le predobro veste, da nosim po krivem to ime... da me ne veže z vami nič drugega kakor navadna pogodba... pogodba za poskušnjo!«

»Izvolili ste pozabiti zakonito zvezo.«

»Ki temelji na laži, na podtaknitvi druge osebe. Z golo formalnostjo lahko to zvezo presekam.«

»Ne brez mojega pristanka, in jaz ne bom nikoli na to pristal! Moja žena ste in moja žena boste ostali.«

»Pardon! N i s e m vaša žena in ne priznam vas za svojega moža.«

Nestrpno je mahnil z roko:

»Sodite, kakor vas je volja, in mislite si, kar hočete! Zame štejejo samo dejstva: vi ste moja žena pred zakonom, in štirje meseci skupnega življenja so vas napravili mojo pred ljudmi... Iz lastne volje ste pristali na skupno življenje; če to m e n i daje pravice nasproti vam, daje v a m tudi dolžnosti in obveznosti nasproti meni, neglede na to, kako si vi to stvar razlagate.«

Nasmeh mi je razklenil ustnice. Osuplo sem ga pogledala, tako novo mi je bilo, da je Artur Winterton prvi terjal pravice zakonskega moža, ki mu jih dajejo postave.

‚Moja žena ste,' mi je rekel. ‚Štirje meseci skupnega življenja so vas napravili mojo...'

In njegovi ogorčeni protesti pri notarju Bennettu? Kakor hitro gre pri njem za pravico, ki jo meni odreka, gre zatrjevat, da sem njegova! O, kako naglo se bo premislil, če bom j a z začela govoriti o njegovih dolžnostih do mene!...

S to mislijo sem povzela pogovor:

»Torej zahtevate mojo absolutno zvestobo?«

»Menda!«

»Ne smem pozabiti, da nosim vaše ime?«

»Častivredno ime, ki ga morate spoštovati!«

»O tem je škoda izgubljati besede! To je prva dolžnost žene, ki sámo sebe spoštuje...«

»Nu, vendar že! Torej priznate?«

Spet sem se morala nasmehniti.

»O tako očividni stvari pač ne bova govorila,« sem rekla počasi. »Da bi to tajila, mi je tem manj v mislih, ker se čutim preponosno, da bi pozabila, kaj sem dolžna svojemu ženskemu dostojanstvu. Zato vam s poudarkom povem, da pri svojih srečanjih z onim gospodom nisem nikoli pozabila, da sem poštena ženska in da mislim takšna tudi ostati.«

Tolikšne spravljivosti po toli viharnem uvodu moj mož očividno ni pričakoval. Zato se je nekam pomiril, čeprav sem videla, da ga prikrita porogljivost v mojem glasu malce vznemirja.

»Po tem takem,« sem povzela, »sva zdaj na čistem, kakšne so vaše pravice do mene in moje dolžnosti do vas?«

»Mislim, da o tem sploh ne bi bilo treba govoriti!«

»Jaz mislim prav tako. Ko sem na vašo željo stopila v ta kabinet, sem si dejala, da se bova zastran tega gotovo sporazumela. In vendar...«

»In vendar?«

»Ves čas vas poslušam, kako govorite o s v o j i h pravicah in m o j i h dolžnostih — niti besedice niste pa še črhnili o... obratnem!«

»Ne razumem vas!«

Pogledal me je s široko razprtimi očmi. Videla sem, da me res ne razume.

Udarila sem v smeh. In moj smeh je zvenel porogljivo, da še nikoli tega.

»Ne razumem vas,« je ponovil. »Kaj hočete reči?«

»O, tako rekoč nič! Vam se zdi neodpustljivo, če sprejmem v cerkvi iz rok kakega gospoda blagoslovljeno vodo, in toliko da me ne obdolžite zakonolomstva, če me ta gospod spoštljivo pozdravi, če se mi ta gospod — kolikšen greh! — predrzne povedati, da so danes na koru lepo peli. Kolikšni očitki proti meni, in kako tehtno utemeljeni!... A vi?«

»Jaz?!«

»Da, vi! Za vas je kajpada popolnoma naravno, če prebijete svoj prosti čas pri ljubimki.«

»O!« je vzkliknil in nehote odstopil za korak, tako je bil nepripravljen na ta napad.

»Menda! Mislite, da ne vem?... Vam se zdi samo po sebi razumljivo, da hodite s to žensko in se razkazujete z njo v javnih lokalih, da ljudje vidijo kje v kotu lady Wintertonovo sámo za mizo, njenega moža pa v družbi Margite Dennyjeve za drugo mizo — tako da si vsakdo lahko na prstih izračuna, koliko je ura.«

Obmolknila sem, tako sem se zgrozila, ko sem videla spačeni obraz svojega moža. Tolikšnega uspeha se nisem bila nadejala.

Ime Margite Dennyjeve je nanj delovalo kakor udarec s kolom. Bil je bled ko zid, vsa njegova oholost je tisti mah skopnela. Z grozo me je pogledal.

»Margit Denny?« je zajecljal. »Kdo vam je povedal?«

»Nihče, ali bolje, vsi! Nekega dne sem vas videla z njo na čaju v Marleyevi kavarni. Vprašala sem natakarja in on mi je še več povedal, kakor sem se upala pričakovati. Potlej sem vaju videla na nekem plesišču, kamor sem šla iz gole radovednosti. In naposled sem slišala pri svojem krojaču: govorili so ravno o vašem okusu v zvezi z neko njeno toaleto. Povsod so imenovali vaše ime v isti sapi z njenim...«

Nemo je stal pred menoj, skoraj usmiljenja vreden, tako razdejan je bil njegov obraz. Toda tisti trenutek v mojem srcu ni bilo prostora za toplejša čustva, zato sem trdo dodala:

»Zdaj vidite, mister Winterton, da imam prav, če ne vidim v sebi vaše žene, in ne čutim do vas nobenih zakonskih dolžnosti.«

Potegnil si je z roko po čelu, kakor da bi hotel zbrati misli. Potem je stopil k meni, mi položil roko na ramo in gluho priznal:

»Priznam svojo napako, lady Winterton. Ne bi vas bil smel na tak način dajati ljudem v zobe. Neodpustljivo je, da nisem s tem računal...«

Moj nervozni smeh mu je presekal besedo.

»O, ne bojte se!« sem kriknila. »Ne zamerim vam tega. Mar mislite, da me grize, ker imate ljubico? Če hočete, imejte dve, imejte jih deset, če vas je volja, mene se to prav tako malo tiče ko lanski sneg! Zato, ker ne vidim v vas svojega moža in si ne lastim kakor vi pravice do vas.«

»Ne govorite tako, Renata! Moje ime nosite, zato vas ne bi bil smel javno tako razžaliti.«

»O, vem, samo to vas peče, ta misel na javno osramočenje lady Wintertonove! In kdo jo je osramotil? Baš tisti, ki je njegova dolžnost gledati, da jo vsi spoštujejo!«

»Moj greh je neodpustljiv, ne težite mi še vi slabe vesti!«

»To mi je prav tako malo v mislih, kakor da bi izrabljala moč, ki mi jo daje vaše vedenje. O, ne bojte se! Vaša čast, ki ste jo poteptali v blato, mi je bila morda dražja ko vam, zakaj nihče ne more reči, da bi bil videl lady Wintertonovo v istem lokalu kakor vas in vašo... prijateljico. Vselej kadar nas je naključje pripeljalo skup, sem se napravila majhno, tako majhno, da me nihče ni mogel videti.«

»Hvala vam, Renata...«

Premolknil je in uprl vame dolg pogled. Potem je povzel:

»Ne mislite, da me samo to grize. Še mnogo bolj me boli zlo, ki sem vam ga storil, ki...«

Vnovič sem mu skočila v besedo:

»Pravkar sem vam rekla, da mi je docela vseeno, ali imate ljubimko ali ne.«

»To samo rečete, toda težko mi je verjeti vam... Če ne zaradi drugega, že iz samoljubja!... Zato se mi zdi potrebno povedati vam... da se ti sestanki med menoj in... ono osebo ne bodo več ponovili.«

»Kakor izvolite! Toda zaradi mene si ni treba nalagati take žrtve, verjemite mi, da ne!«

Winterton je preslišal mojo pripombo, zakaj nadaljeval je:

»Še to povem, da se vam ne bo treba več bati nove osramotitve, tudi če ne bi bilo prišlo do današnjega razgovora med nama.«

»Res? Tak ste se z gospodično sporekli?«

»Lahko bi to razmerje končal, tudi če ne bi bilo vzroka za prepir...«

»Če naj bom odkrita, me ta zadeva niti najmanj ne zanima,« sem prezirljivo pripomnila.

»In vendar niste čisto nedolžni pri mojem sklepu.«

Morala sem se zasmejati.

»Bojim se, da izrabljate mojo lahkovernost, mister Winterton!«

»Ne norčujte se!« je zavpil. »Ta trenutek sem dosti iskrenejši, kakor mislite.«

Srdito je vstal in začel hoditi po sobi. Roke je prekrižal na hrbtu in v očeh mu je gorel mračen ogenj.

Vsedla sem se v usnjen naslanjač kraj kamina in se malomarno igrala s čipkami na blazini, zraven sem ga pa od strani opazovala.

Zdajci se je ustopil predme.

»Boli me, da ste prišli tej stvari na sled. Zanašal sem se celo, da vam bo za zmerom ostala prikrita.«

»O, videti je, da na teh sestankih niste niti v misel vzeli, da sem tudi jaz na svetu!« sem vzkliknila porogljivo.

»Res je,« je pritrdil, »še pred nekaj tedni mi je bilo docela vseeno, ali me vidite v njeni družbi ali ne. Takrat prav tako kakor vi danes, nisem maral videti v vas drugega kakor vsiljeno mi ženó.«

»A danes?« sem vprašala s porogljivo radovednostjo.

»Danes... danes vem... da vaša navzočnost pod mojo streho... najino skupno življenje...«

Prestal je. Moj presenečeni pogled ga je spravil v zadrego.

»Premislili ste se?« sem vprašala, ko še zmerom ni spregovoril.

»Da,« je naposled priznal. »Zaradi vas sem z ono osebo že pred tremi tedni končal.«

Vstala sem, mahoma vsa mrzla in nepristopna.

»Napačno ste storili, če ste z a r a d i m e n e pretrgali to razmerje. Zakaj vedite, pri meni za to ne boste našli hvaležnosti.«

»Nisem se nadejal, da se mi boste zahvaljevali, lahko mi verjamete!« je suho odgovoril.

»O, moj Bog!« sem trdo vzkliknila. »Ne bi si mogla odpustiti, če bi vas pustila v veri, da si zaradi mene kaj očitate: popolnoma svobodni ste, gospod, uredite si življenje po mili volji. Zame boste ostali tujec v vsem pomenu besede.«

»Okrutni ste, gospa!«

»Boljše je, da sva odkrita drug z drugim...«

Ugriznil se je v ustnice, da je ohranil hladnokrvnost spričo mojega ledenega pogleda.

»Prav!... Jaz sem za vas zrak in karkoli utegnem reči ali storiti, ni vam nič mar... Saj ste mi to hoteli reči?«

»Da, prav to...«

»Kakor izvolite, madame! Samo da se ne morem sprijazniti z vašim stališčem. Če hočete ali ne, me vsak dan iznova opozarjate na svojo navzočnost; če mi je prav ali ne, moja žena ste in moje ime nosite.«

Nestrpno sem odmahnila z roko.

»Ne govoriva o tem, ko sta najini stališči docela nasprotni.«

»Tudi prav. Samo preden odidete v svojo sobo, želim, da do konca urediva vprašanje, ki sva zaradi njega začela razgovor.«

Skoraj sem bila že pozabila njegova žaljiva sumničenja zastran onega tujca; ko me je Winterton spomnil na to, se mi je nehote zmračil obraz.

»Prosim!« sem rekla kratko.

»Obljubite mi, da ne boste več govorili s tem človekom.«

Njegov glas je bil malone proseč. Toda nisem se zmenila za to.

»Rekla sem že, da se ne zavedam nikakega pregreška.«

»A vendar ste pravkar priznali svoj prestopek, ko ste mi v opravičbo vrgli mojega v obraz.«

»Pardon! Niti trenutek nisem pripustila le sence domneve, da bi bila česa kriva.«

Trudno je mahnil z roko.

»Pustiva ob strani vprašanje, ali so moji očitki upravičeni ali ne. Vi gledate stvar s svojega stališča, jaz pa s svojega. Pustiva ob strani, kaj se je dogajalo do današnjega dne. Prosil sem vas le, da nikdar več ne govorite s tem človekom.«

»Ne iščem njegove družbe, a tudi izogibati se je, nimam vzroka. Če bi pristala, da ne bom več hodila v cerkev kakor doslej, bi sama priznala, da sem kriva.«

»Torej pojdete jutri spet?«

»Da, pojdem.«

»Tudi če vas prosim, da ne greste?«

Kini prinašajo

SOKOLSKI DOM ŠIŠKA
telefon 33-87

predvaja v petek 17. t. m. ob 20. uri
PODMORSKI PEKEL
Vstopnina Din 3·—.
Dne 18., 19. in 20. t. m. predvaja film
»TIČAR«
V glavnih vlogah: Marija Andrgast, Wolf Albach Retty in Lil Dagover.
Dne 21., 22. in 23. t. m. film
»IZGUBLJENI SIN«
V glavnih vlogah: Luis Trenker in Marija Andrgast

KINO MOSTE

predvaja v soboto, dne 18. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 19. t. m. ob 16. in 20. uri in v ponedeljek, dne 20. t. m. ob 20. uri veselo opereto
»PETER«
V glavni vlogi Franciska Gaal in Hans Jaray
in film
»FRA DIAVOLO«
V glavni vlogi Stanlio in Olio. Dodatki običajni kakor tudi cene.

KINO TALIJA KRANJ

predvaja v soboto, dne 18. t. m. ob 20'30 uri in v nedeljo, dne 19. t. m. ob 16., 18. in 20'30 uri prekrasno veselo opereto
»SEN ZIMSKE NOČI«
V glavni vlogi lepa Magda Schneider in Wolf Albach Retty

ZVOČNI RADIO JESENICE

predvaja v petek, dne 17. t. m. ob 8. uri zv., v soboto, dne 18. t. m. ob 8. uri zv. in v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. uri pop., ob 5. uri pop. in ob 8. uri zvečer monumentalni velefilm
»KLEOPATRA«.
Režija Cecil B. de Mille, režiser »Ben Hurja«, »V znamenju križa« in »Križarjeve«. Najbolj gigantski film pretekle produkcije.
Dodatki: risan film »Opice in Buddy« ter najnovejši Paramountov zvočni tednik.

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

REŠITEV KRIŽANKE

V o d o r a v n o: 1. rubin, 4. aroma, 5. pirat, 8. polip, 11. tabor, 13. top, 14. pop, 15. sem, 16. Pirej, 18. kadar, 19. ratar, 21. Marko, 22. Askar.

N a v p i č n o: 1. Rabat, 2. Boč, 3. nabor, 5. polok, 6. ikona, 7. tapir, 8. poper, 9. Irena, 10. Pamir, 12. bor, 16. palma, 17. javor, 20. Krk.

REŠITEV ŠTEVILNICE

1. D r a v a
2. r u d a r
3. U g a n d a
4. ž i r a f a
5. I r k u t s k
6. n a v a d a
7. S a v i n j a
8. k r a v a
9. I g n a c i j
10. t e r i c a
11. e l e g i j a
12. D a n i c a
13. n i k e l j
14. I s k e r
15. K u f r a

Prve črke navzdol:
DRUŽINSKI TEDNIK

Lepota, zdravje, dom

Rubrika za mladi in manj mladi ženski svet

Pravo dihanje ohrani mladost

Toda treba je znati prav dihati!

Pariz

Problem dihanja je tako važen in tako kočljiv, da se ga skoraj ne upam lotiti: zakaj kadarkoli kdo svetuje ženskam — pa tudi moškim — da naj globoko dihajo, vam nekajkrat zavestno vdihnejo in izdihnejo in se pri tem podzavestno skrčijo: to pa bolj škoduje ko koristi.

Ondan sem govorila z nekim zdravnikom-sportnikom. Dal mi je o tehniki dihanja par dobrih in porabnih nasvetov.

Pri dihanju, pravi ta zdravnik, in po pravici, misli večina ljudi, da je glavno, če si z vdihom nabereš kar največjo zalogo zraka: zato kar se dá razširijo pljuča, da jih napolnijo s kisikom.

Ne za vdih, za izdih gre!

V resnici je pa pri dihanju najglavnejše izdih: izdihavati je treba dolgo, tako da spraviš iz pljuč ves pokvarjeni zrak — potem pa ostani nekaj trenutkov pri miru, ne iščoč novega zraka.

In ko vdihneš novi zrak, naj te nič ne skrbi: če hočeš ali ne, se bodo pljuča sama od sebe napolnila, in sicer mnogo bolje, mnogo temeljiteje in prožneje, kakor če se sama vtikaš v ta njihov opravek.

Takšno je načelo sportnega dihanja, ki ustvarja odlične tekače in skakalce: zakaj, hočeš nočeš moraš korenito izdihniti, če hočeš, da ne boš zasopla; in ker imaš pri teku ali skoku svoje misli obrnjene samo v tek ali skok, pač ne utegneš paziti še na prihodnji vdih.

Ne zamenjavajte z indijskimi nauki!

Dihalne vaje, ki uče, da je treba pri dihanju paziti prav tako na vdih kakor na izdih, niso prave sportne dihalne vaje, nego samo slabo razumljene indijske vaje za duševno utrditev.

Da ponovim: začni najprej z izdihavanjem, tako da pihneš droban zračni tok skozi usta ter se pri tem lahno skloniš naprej, da se pljuča temeljito izpraznijo. Potem počakaj trenutek in šele nato vdihaj neprisiljeno, ne meneč se za to, kako dolgo traja vdih, ne skrbeč za to, ali boš zajela mnogo zraka. Tako boš šele vedela, kaj je ono globoko dihanje, ki ni brez njega ne trdnega zdravja, ne živčnega ravnotežja, ne trajne mladosti.

Irène Conseillère.

Težko je zjutraj iz postelje...

...če se prej dobro ne pretegnete

Koliko žensk toži, da zjutraj ne morejo vstati! Energične med njimi se kratko in malo vržejo s postelje, še preden so se prav predramile, dobro vedoč, da je tem teže vstati, čim dalje človek odlaša. Pa ni dobro tako, cenjene dame!

Telo mora imeti časa, da se do dobrega predrami. Počakati je treba, da se odrevenelost dremotice izgubi. Če se kar na lepem zaženeš z ležišča, napraviš silo celi vrsti drobnih organov v sebi, ki bi se morali le polagoma obuditi v novo življenje — kakor se polagoma raztepejo meglé ob solnčnem vzhodu.

Prva vaja

Kakor hitro čutiš, da si prebujena, začni lahno, prav lahno premikati prste na nogah in rokah, iztegni noge in lehti, razmajaj se, potem se pa popolnoma pretegni: takšna jutrnja pretegnitev, kakor jo podzavestno delajo otroci in živali, je najboljši način za prebuditev mišic.

Druga vaja

Potlej petkrat ali šestkrat globoko zadihaj: dolgo izdihuj in nato z vdihom brez prisiljenosti napolni pljuča z zrakom.

Tretja vaja

Nato sedi na posteljo in lahno zibiji glavo v krogu nad rameni: brez sile, voljno, samo zato, da zdramiš vrh hrbtenice. Zgodilo se bo, da boš slišala, ko boš glavo vrtela nazaj, rahlo pokanje: to je dokaz, da se tam telo še ni predramilo, da so mišice še odrevenele. Videla boš, da ti bo to vrtenje glave baš zato, ker bo zrahljalo še poslednje okorelosti na tebi, zbistrilo duhá.

...in že si iz postelje!

In potem peté skup in suni z nogami v odejo, da odleti s tebe. In že si na nogah.

Zelo, zelo dobro je, če si nato privoščiš malo sobne telovadbe. Vaje gotovo poznate. Ob priliki vam bom popisala svoj recept zanje. Če se ti ne upira, popij pred telovadbo kozarec zelo vroče vode; jamčim ti, da boš potem ves dan ko prerojena in za vsako delo sposobna.

Po telovadbi kratka kopel. Če nimaš kopalnice, se okoplješ lahko tudi v umivalniku; glavno je, da se osvežiš po vsem životu in da izmiješ nastali znoj.

Ne zajtrkuj, preden se nisi okopala in otrla. Zajtrk pojej ležé v postelji, zakaj neobhodno potrebno je, da imaš po razgibanju malo miru. A to pot boš skočila s postelje brž in veselo, saj si že docela predramljena.

I. C.

Shujšanje brez stradanja

Dve vaji za debeluške in suhlje

Danes vam bom povedala, kako boste dobili vitek stas. Gibanje bokov je recept za to.

Lezite na tla na hrbet, tako da se bo sleherno vretence hrbtenice dotikalo tal.

Prva vaja

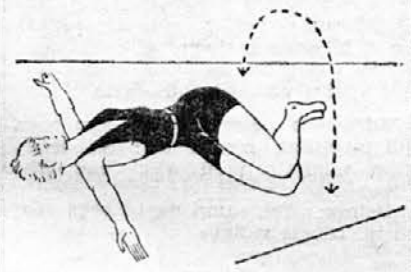

Nato dvignite obe koleni, tiščoči se drugo ob drugo, hkratu pa razširite roke, drugače izgubite ravnotežje. Potlej se zasučite s stisnjenima in skrčenima kolenoma tako, da se dotaknete tal zdaj z levim kolenom, zdaj z desnim.

V skrajni točki te vaje mora vaša noga tako ležati na tleh, da se jih dotika od gležnja pa do boka, ne da bi ramena privzdignili s tal.

Kakor hitro boste s to vajo dosegli zadostno gibčnost bokov, tako da boste brez truda lahko opravljali pravkar popisane kretnje, skušajte vajo nekoliko komplicirati. Isto velja za ženske, ki jim ni do shujšanja, ker se čutijo dovolj vitke, a bi hotele dobiti večjo gibčnost.

Druga vaja

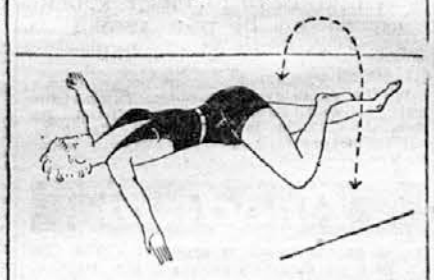

Lezite spet na tla kakor prvič, samo da [illegible]te le eno nogo, z drugo se pa [illegible]nite tal prek prve noge, kakor vidite na sliki: najprej, denimo, zleknete desno nogo z levim kolenom se pa dotaknete tal na desni; potem zleknete levo nogo, z desnim kolenom se pa dotaknete tal na levi.

Ko boste to vajo znali že tako dobro in tako gibčno, da vam ne bo več delala preglavic, pospešite ritem izvajanja: naglost vaj je najzanesljivejše poroštvo za shujšanje. To naglo obračanje na tleh z leve na desno in narobe vam bo pa tudi učinkovita masaža zadnjice pod težo vašega telesa.

Irène Conseillère.

Da ne boste prezgodaj gubaste

II

(Prvi članek je izšel v štev. 1.)

Koža na obrazu je zato gibljiva, ker so v njej mišice. Če teh kožnih mišic ne bi bilo, se ne bi mogli nasmehniti; a tudi gub ne bi imeli brez njih.

Toda vloga teh mišic ni samo v tem; njihova naloga je tudi, da so v oporo obrazu, drugače bi se nam lica z leti postopno vgreznila, omlahnila bi.

Povedal vam bom nekaj preprostih gibov, ki vam bodo učvrstili obraz — pogoj je le, da jih redno ponavljate:

Tri vaje

1. Oprite brado krepko v dlan in nekaj časa tako ostanite. Opazili boste, da vam ta vaja nateza kožo z vratu in z gornjega dela prsi.

2. Primite z dvema prstoma vogala ust in se menjaje našobite in nasmehnite. Tako boste dosegli, da se vam ne bodo usta čedalje bolj pobešala v obliki strešice (^).

3. In naposled tretja, najtežja vaja: dvignite in pobesite spodnji trepalnici, a tako, da ne zganete nobene druge obrazne mišice.

Ko boste to vajo srečno izvedli, boste presenečeni ugotovili, da se vam izgublja »vrečica« pod očmi.

Te tri vaje so lahka, a neobhodno potrebna gimnastika za vaš obraz. Ponavljajte jih redno in vestno vsak dan. Ne bo vam žal.

Dr. X.

Meščanska kuhinja

Mozgovi cmoki

5 dkg govejega mozga dobro zmečkamo in mu pridenemo 1 namočeno in ožeto žemljo, 1 jajce, malo soli in muškatovega orešča, pa še nekoliko fino sesekljanega petršilja. Vse to dobro premešamo. Na koncu pridenemo še toliko drobtinic, da se dado oblikovati cmočki. Prekuhamo jih v goveji juhi, vendar samo toliko, da pridejo na površje.

Pečeni možgani

Možgane tako dolgo odmakamo v vodi, da z lahkoto odstranimo tenko kožico. Očiščene možgane zrežemo na rezine, vsako rezino posebej posolimo, jo pomokamo, potlej jo pa namočimo v stepeno jajce in jo povaljamo v drobtinicah. Te možganove zrezke pečemo v vroči svinjski masti.

Kisla pečenka

Lep kos govedine potolčemo in ga položimo za dva dni v prekuhan kis. Meso moramo večkrat obrniti. Tretji dan meso posušimo, ga enakomerno preslanimo, osolimo, in ga potem položimo v kozico z vročo mastjo. V kozico položimo še tudi kakšne 3 zmečkane brinjeve jagode. Pečenko pridno polivamo in jo na obeh straneh rjavo zapečemo. Šele takrat jo denemo v pečnico in prilijemo nekoliko vode. Ko se meso v pečnici zmehča, ga polijemo s smetano, na koncu pa prilijemo še omaki nekaj žlic kisle smetane.

Krompirjev narastek

10 dkg presnega masla spenimo in dodamo 2 celi jajci, 28 dkg krompirja, ki smo ga pa že dan prej skuhali. Ko vse to dobro premešamo, vsujemo še 10 dkg nastrganega bohinjskega sira vmes, 20 dkg drobno sesekljane slanine nekoliko soli in žlico ali dve drobtinic. To testo denemo v omaščeno pekačo in pečemo, dokler ne porumeni. Krompirjev narastek potresemo po vrhu z nastrganim bohinjskim sirom in ga pokapamo z vročim zarumenelim maslom.

Pečena krompirjeva jed

Krompir dobro operemo in ga neolupljenega spečemo v pečnici. Potlej sredico izdolbemo in jo temeljito zdruzgamo. Tej krompirjevi kaši pridenemo 2 jajci, kos presnega masla in po okusu soli in popra. Močno ponev omaslimo ali omastimo vanjo pa vsujemo krompirjevo kašo. Povrhu potresemo nastrgan bohinjski sir in drobtinice, pokapamo z raztopljeno mastjo ali z raztopljenim presnim maslom. Jed pečemo v pečnici. Tako pripravljen krompir je zelo okusen, zlasti pa priporočamo gospodinjam, da pripravljajo na ta način star krompir, ki sicer nima več dobrega okusa.

Meso s fižolom

½ litra fižola namakamo čez noč. Potlej denemo med fižol ½ kg svinjskega mesa, napolnimo lonec do polovice z vodo, oboje solimo in kuhamo dve uri. Takrat narežemo eno čebulo po dolgem, razbelimo 8 dkg masti in v njej prepražimo čebulo s papriko in soljo. Čebulo moramo pražiti na zmernem ognju, zakaj postati mora rjava, vendar se ne sme prismoditi.

Na koncu vsujemo opraženo čebulo med fižol in meso in pustimo jed še tako dolgo kuhati, da se čebula popolnoma razkuha. Takrat vzamemo meso iz lonca, zasipamo fižol z moko, ga dobro premešamo in še enkrat prekuhamo. Meso narežemo na lepe kose in ga serviramo s fižolom. Nekaterim ugaja, če si fižol nekoliko okisajo.

Češki cmoki

2 žemlji zrežemo na majhne koščke in jih prepražimo na masti ali maslu. Iz 1 jajca, potrebne količine moke in hladne vode zgnetemo mehko testo, vendar ga moramo pred uporabo še dobro stolči. Med testo vmešamo opražene žemljeve kocke, potem pa pustimo testo ½ ure počivati. Iz tega testa oblikujemo več poljubno velikih cmokov in jih prekuhamo v vreli slani vodi. Ko so kuhani, jih z vilicami razkosamo, zabelimo s porjavelim maslom ali pa s prepraženimi drobtinicami.

Jušne vložke

vkuhamo v juho tik pred serviranjem. Prezgodaj zakuhani vložki postanejo premehki ali pa vsrkajo preveč juhe vase. Mnogo gospodinj je, ki kuhajo vložke posebej v slani vodi, to pa zategadelj, da se jim juha ne skali. Vložke, kakor na primer žličnike, rezance, riž in tem slične, vkuhajmo zmerom v juho, ker so sicer premalo okusni.

Smetanov zavitek

Najprej zgnetemo navadno testo za zavitek in ga pustimo počivati. Medtem namakamo žemlje v mleku. Precej nato spenimo 4 dkg presnega masla s 4 rumenjaki, 3 in ½ dl kisle smetane, vmešamo nekoliko sladkorja v prahu, nazadnje pa še namočene žemlje in sneg iz 4 beljakov. S tem nadevom pomažemo razvlečeno testo, posujemo nanj rozine in nasekljane mandlje, zvijemo testo in ga položimo v obliki polža v dobro omasleno pekačo. Pečemo ga v pečnici, dokler lepo ne zarumeni. Zavitek lahko polijemo z mlečno polivko, ki jo napravimo tako, da vžvrkljamo v mleko 2 rumenjaka in 1 zavitek vanilijevega sladkorja.

Ostanke testa

od zavitkov, torej konce, ki jih odrežemo, preden položimo zavitek v pekačo, lahko koristno porabimo. Kolikor ostankov imamo, toliko presnega masla vzamemo, med to presno maslo pa vmešamo za ⅓ teže moke. Če tehtajo torej ostanki 20 dkg, potrebujemo 20 dkg presnega masla in 6 in ½ dkg moke. Testo, ki ga pripravimo iz presnega masla in moke, do dobrega vgnetemo v razvaljano testo iz ostankov. Vse skupaj nam služi kakor pravo pravcato masleno testo.

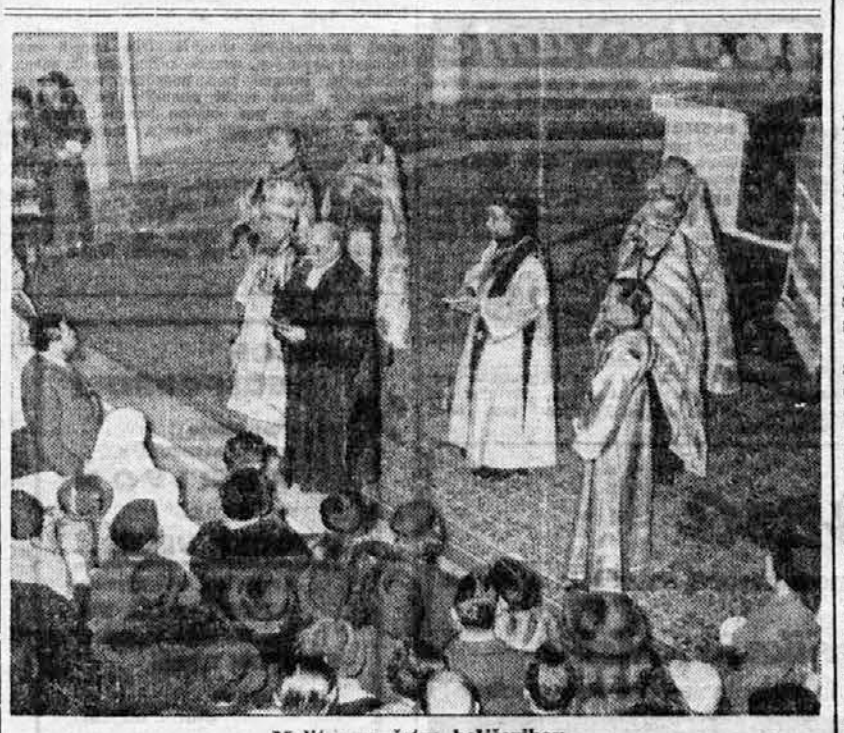

Molitve za žrtve boljševikov

V Berlinu je služil ruski škof Tihon ob asistenci pravoslavne duhovščine žalno mašo za žrtve boljševiške revolucije.

Takt in strategija v ljubezni

Kadar ti kdo pove, da te ljubi, je prav, da imaš pred očmi tehle osem točk:

1 *Nikoli ne pokaži, da si že pripravljena na veliko odkritje in da si ga morda celo že dolgo pričakovala.*

2 *Ne puščaj do besede človeka, ki ga ne maraš! Razumna ženska najde sto potov in načinov, da pove svojemu častilcu, ne da bi žalila njegove občutljivosti, da ga ne more ljubiti.*

3 *Če gospoda, ki ti je izpovedal svojo ljubezen, ne poznaš, bodi v odgovoru zelo oprezna in previdna. Pusti mu le malo upanja in ne reci ničesar določnega.*

4 *Nikdar ne sprejmi pri priči ljubezenske izjave. Naj preteče nekaj dni, preden odgovoriš: tesnobnost in dvom sta najboljša hrana za ljubezen. Med tem pa vestno in skrbno izprašaj svoje srce.*

5 *Če ti izpove ljubezen človek, ki ti je drag, a samo kot prijatelj, mu odgovori v šaljivem tonu, kakor da si ne moreš prav predstavljati, da resno misli. Tako ti bo mladenič lahko ostal prijatelj, ne da bi se čutil ponižanega zaradi tvoje indirektne zavrnitve.*

6 *Če ti prizna ljubezen mladenič, ki ga vidiš prvič v življenju, na primer na plesu, ga nikar ne odbij, ker utegne iti zgolj za trenutno zaljubljenost; pokaži mu le, da mu ne moreš verjeti in da njegovim besedam ne pripisuješ dosti pomena. A nikar ne odgovarjaj s plehkimi in banalnimi besedami; daj mu razumeti, da je njegovo priznanje tako rekoč logično. Pokazati moraš zmerom, da ceniš samo sebe in da si prepričana o lastnih vrlinah, drugače ne boš zbujala občudovanja ne spoštovanja pri moških.*

7 *Ljubezen, ki ti jo kdo izpove v letovišču ali v vlaku, sprejmi previdno in modro. Preudari, da so zanjo odgovorne neobičajno okolje, neprisiljenost kraja in trenutno navdušenje. Pokaži oboževalcu, da boš njegovim ljubezenskim besedam verjela šele tedaj, kadar jih bo ponovil v tvojem običajnem okolju, ko se vrneš v svoje vsakdanje življenje. Šele če ti bo tudi takrat govoril o svoji ljubezni, resno premisli in izprašaj svoje srce.*

8 *Skratka: nikoli se ne smeš prenagliti, kadar ti kdo prizna svojo ljubezen. Pusti mu upanje, a tudi malo dvoma; stokrat rajši te bo imel in tisočkrat bolj bo po tebi koprnel, če mu ne boš na njegovo prvo besedo padla v objem. Medtem boš pa lahko v miru in s pridom premislila.*

Nemo.

Nasveti za gospodinje

Ledu ne razkosamo s kladivom ali sekiro, ker se preveč zdrobi. Najprimernejše je čevljarsko šilo ali pa koničast žebelj, ki ga zabijemo v kos ledu. Led razpade v koščke kakor krhko steklo.

Prerezana limona kaj rada splesni; to pa lahko preprečimo, če položimo prerezano limono na sol. Vsušene limone položimo za kakšno uro v toplo vodo, potem jih pa osušimo in položimo na hladen prostor.

Blaga iz mikane volne (Kammgarn) ali svilena blaga, ki se močno svetijo, moramo najprej očistiti z bencinom ali s salmijakovim cvetom, da izginejo vsi mastni in prašni madeži. Potem omočimo črno volneno cunjico v mešanico enega dela salmijakovega cveta in deset delov mrzle vode, potem pa natremo svetlikajoča se mesta s to raztopino in blago na hrbtni strani takoj, vendar ne s prevročim železom, zlikamo.

Zdravje

Zdravilnih čajev, kadulje ali žajbljev, kamilic, baldrijanovega čaja itd. ne puščajmo v ološčeni posodi, ker se na dnu in ob straneh napravi temen vsedek. Tudi duh po čaju je prav težko odstraniti, in čeprav mislimo, da smo se ga znebili, se pri segrevanju posode znova pojavi. Priporočljivo je torej, da kuhamo take čaje v posebnem loncu, morda v glinastem, ki ga laže čistimo.

Majhne opekline na rokah in prstih, ki jih prav na lepem staknemo, če primemo po nesreči vroč likalnik, če dvignemo nepazljivo pokrov s kipeče vode, če nas pobrizga razbeljena mast itd. niso prav nič hude, če se jih takoj lotimo s pravim blažilom. Voda in hladni obkladki ne preženejo bolečine, šele kadar opeklino zaščitimo proti zraku, začutimo olajšanje. Najprimerneje napravimo to, če pomažemo opeklino s kakršnokoli mastjo. Dobro je pa, če imamo v kuhinji zmerom pripravljeno posebno obvezo, to je navadno gazo, ki je impregnirana z bizmutovo soljo. Košček take gaze položimo na opeklino, jo trdno privežemo z obvezo — in čudež se je zgodil. Opeklina se kmalu pozdravi.

Kdor grozi, posvari.

Za človeško življenje

(Nadaljevanje s 4. strani)

tičala v živalski krvi, sicer bi v očesu seme ne vzklilo, ko je pa tudi v njem kri. Ali razumete? Gre lahko torej samo za lokalno obrambo v koži, za obrambo z orožjem, ki ga je pa človek na dolgi poti do kulture utrpel. Ta bolj, oni manj. In čim nemočnejše je to orožje pri človeku, tem manj zavarovani so njegovi notranji organi pred vpadom pallide.«

Dr. Lange že zdavnaj ni več spuščal lepih dimnatih kolobarčkov, temvec je puhal neredno in tja v en dan.

»Kako se pa okuženje sploh razvije?« je osorno nadrl Kristijana kakor kakšen profesor, kadar izprašuje kandidata. In ker je ta seveda molčal, mu je pač razgalil ta strašni boj med spiroheto in človekom, ta boj za obstanek med dvema bitjema, boj, ki mu pravimo sifilida. Slikal mu je, kako pallida ob dotiku, o, nikakor ni potrebno, da bi bil dotik ljubezenski — kako preskoči z bolnega človeka na zdravega in se vzgnezdi v njegovi koži. Napadencu se o tem niti ne sanja. Zakaj vsiljivec se sprva ne upa dalje, ker ve, da se mu bodo globlje notri takoj postavile v bran močnejše čete, ki prežijo v krvi. Zatorej ostane kar lepo v svojem gnezdecu na koži in zbira močj — to se pravi: množi se, v milijone se razmnoži in se sprijazni z novim gospodarjem in z njegovimi sokovi, kakor le more in zna. Tri tedne traja to udomačevanje, tako imenovana inkubacija, in ves ta čas se zajedavec trudi, da se v svojem novem bivališču korenito razčeperi in si napravi gnezda. Šele čez tri tedne je to gnezdo tolikšno, da ga napadenec opazi. Če ga sploh opazi! Zakaj pri tem okuženju žal nikakšen občutek, običajen pri drugih obolenjih, človeka ne opozori na pretečo nevarnost: najvažnejši svarilec pri boleznih, bolečina, se ne oglasi — bolečina, ki se je človek v svoji kratkovidnosti tako zelo boji, ki jo ima za sovražnika namesto za najboljšega prijatelja in zvestega oprodo. Blagor tistemu, ki jo čuti! Nesreča je, da se pojavi primarni sifilitični učinek brez vsakršne bolečine. Tako se torej zgodi, da bolnik prav pogosto popolnoma prezre gnezdo, prvo ognjišče, iz katerega se bolezen razširi!«

»In pusti spirohete kar lepo pri miru, dokler se lepega dne ne domislijo in se odpravijo na romanje v možgane?« je nekam nejeverno vprašal Kristijan.

Kakor v vojni

»Še na um jim ne pride, da bi pri miru počivale v koži! Takoj ko so si po prvih treh tednih utrdile svoje prve postojanke, baš oni majceni tvor, pošljejo prednje straže globlje pod kožo. Seveda jih prve in druge in še tretje izvidnike prestrežejo čuvarji telesa, žleze, in jih ugonobe; zato pa same otečejo in otrde. Toda stoto in tisočo patruljo — telo je pač sámo in njegovih sovražnikov bilijon — pač ne more več poloviti, zato vihrajo mimo čuvarjev in se spopadejo z naslednjo žlezo. Ko s premočjo še to uženejo in potlej še tretjo, še četrto in na koncu še poslednjo, je pot v središče, v srce, prosta! Tistikrat je pa tudi že vsa trdnjava osvojena. Iz srca se sovražniške čete seveda neovirano vsujejo po širokih cestah žilja tja do najbolj oddaljenih dežel. Natanko čez šest in petdeset dni — osem tednov po okuženju, pet tednov po pojavu prvega tvora — je vse telo zavojevano, in takrat se šele vendar že zave, koliko je ura. Po utrujenosti in zbitosti, po glavobolu in trganju po udih presodi, da je zastrupljeno; zdaj brž postavi na noge vse svoje brambovce in se zažene v boj. Bojišče je koža, in tam se pokaže sifilitični prišč ‚roseola'; koži slede sluznice, kjer se napravijo vozliči in tvori. Takšna so vidna znamenja vojne med pallido in človekom. Čim srditeje ta vojna razsaja, tem več priložnosti ima človek, da premaga bakterije, in če mu pomoremo še z zdravilom, ulegne sovražnika celo popolnoma zmleti. Čim medlejši je boj, tem več bežečih bakterij ostane živih; poskrijejo se tam, kamor zaide le malo obrambnih vojščakov, to je krvi, in v teh skrivališčih ostanejo na preži.«

—o—

Vse pravice slovenskega prevoda pridržane. Ponatis tudi v izvlečku prepovedan.

Ali je križev pot že za nami?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na Švedskem vlada blagostanje,

se z zadoščenjem ponaša stockholmski »DAGENS NYHETER«

Leto 1935 je napisalo odlično izpričevalo možem, ki vodijo pri nas gospodarsko politiko. Lansko leto ni samo uresničilo, nego je celo zdaleč prekosilo še tako drzne nade. Za dolgo dobo depresije, ki se je začela leta 1929 in je trajala tja do srede leta 1934, je vendar že napočil nov vek blagostanja, tolikšnega, da navdaja celo naše največje optimiste malone s strahom. Zato tako vneto pridigajo opreznost in previdnost. In prav imajo. Morda stojimo tik pred nevarnim konfliktom, ki utegne groziti naši železarski industriji. Po drugi strani si pa ne smemo prikrivati, da sicer pri nas res ni nezaposlenosti, toda del zasluge za to gre naši vladi, ki je dala tisočem in tisočem delavcem kruha z javnimi deli.

Ena izmed velikih neznank bližnje bodočnosti je politika naše socialistične vlade. Neizpodbitno je, da je ta vlada znatno razširila svoj načrtni poseg v gospodarsko življenje dežele, zraven se je pa zmerom ogibala pretiranega doktrinarstva in demagogije. Ali bo tako tudi v bodoče? Ali bo Per Albin Hanssen, predsednik naše vlade, mogel brzdati nekatere stoodstotne »načrtneže« in zagovornike podržavljenja vseh strok zasebne produkcije?

Nazorno

Dorica sedi pri domači nalogi. Napisati mora dva stavka in v vsakem mora biti po pet glagolov, ki izražajo dejanje.

Dorica napiše:

»Mama pere, lika, plete, šiva, kuha — ata jé, pije, kadi, kvarta in spi.«

HUMOR

Dobra prodajalka

Trgovec (svojemu prodajalcu): »Kakšna je naša nova prodajalka?«

»Odlična!« vzklikne navdušeno prodajalec. »Včeraj je nekemu gluhemu kupcu prodala gramofon!«

Zakonski dvogovor

Mlada žena svojemu možu: »Ivo, ali me ljubiš?«

»Seveda te ljubim! Ali misliš, da bi ti drugače tridesetkrat na dan odgovoril na isto vprašanje?«

Lanski klobuk

Gospa Zolna je dobila za Božič od svojega moža dragocen klobuk. Po desetih dneh je prišel mož pijan domov. Da bi potolažil svojo boljšo polovico, ji je priliznjeno dejal:

»Karkoli želiš, ti bom izpolnil. Samo povej!«

»Kupi mi nov klobuk!« reče žena.

»Saj si šele o Božiču dobila novega!«

»Že, a vendar ne bom nosila lanskega klobuka!«

Dober odgovor

»Sinko, sinko, kakšne imaš pa roke!« je dejal oče svojemu Pepčku. »Ali si mar mene že kdaj videl, da bi imel tako umazane roke?«

»Oh, očka, saj te še nisem poznal, ko si bil tako majhen ko jaz!«

Pri očesnem zdravniku

Zdravnik: »Naočniki, ki sem vam jih predpisal, niso dobri? Še vedno vam migljajo pred očmi one črne pege?«

Bolnik: »Da, samo da te pege zdaj še razločneje vidim.«

Primera

Mali Jurček je bil s svojo mamico v cirkusu. Ko je videl bebastega Avgusta, kako je izvajal svoje »akrobacije«, je dejal svoji materi:

»Glej, glej, mamica, ta človek se ravno tako obnaša, kakor naš očka pri selitvi.«

Trdovraten dolžnik

»Oče me je poslal k vam in mi zagrozil, da se ne smem prej vrniti, dokler ne plačate računa.«

»Pa menda vendar tvoj oče ne misli, da boš kar čez počitnice pri meni ostal?«

Kaj ga najbolj srbi

Mati je vprašala Jurčka, kaj bi rad za rojstni dan. Sinko ji je odgovoril:

»Da mi tri mesece ne bo treba jesti ohrovta in da me vsaj trikrat ne boš umila.«

Sebičnež

Mož in žena stojita v zverinjaku pred opičjo kletko. Žena reče možu:

»Pojdiva dalje — jaz bi rajši videla leve!«

»Počakaj! Jaz najrajši gledam opice...«

»Da, ti zmerom misliš samo nase!«

Potem pa že!

»Največji mož, kar jih je kdaj živelo, je bil prav gotovo Polikarp Trpin. Tako pametnega, marljivega in dobrotljivega moža ne bo več na svetu!«

»Kako morete to trditi?«

»Oženil sem se z njegovo vdovo!«

Najnovejša škotska

Neki mladenič iz Aberdeena se je zaljubil v lepo dekle iz sosednjega mesta. Da se prepriča, ali ga ima deklica rada, je šel zjutraj na vse zgodaj na pošto in ji poslal brzojavko z vprašanjem, ali ga ljubi.

Minil je ves dan, odgovora od dekleta pa ni bilo in ga ni bilo.

Zvečer je šel mladi škot na pošto vprašat, ali ga čaka kakšna brzojavka.

»Ne, nič ni prišlo,« mu je odgovoril poštar. »Da sem jaz na vašem mestu,« mu je še pripomnil, »bi se dobro premislil, preden bi se oženil z dekletom, ki pusti človeka ves dan, da čaka ko na trnju...«

»O, ne!« je odkimal mladenič. »Dekle, ki čaka, da bo brzojavko oddala ponoči, po znižani pristojbini — takšno dekle bo šele prava žena zame!«

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Preklici in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 1'50 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček. račun »Družinski tednik« uprava, Ljubljana 15.393, ali pa v znamkah obenem z naročilom.

Kupim

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

HRANILNE KNJIŽICE Mestne v Kranju ali Ljudske v Ljubljani, kupim. Potrebni znesek 10.000—20.000. Ponudbe na upravo tednika pod šifro »Denar takoj«.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

17 LETNO DEKLE s 3 razredi meščanske šole gre k otrokom kamorkoli. Nastopi takoj. Naslov pove uprava.

MLADO DEKLE išče službe kot gospodinjska pomočnica ali varuhinja otrok. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod »Marljiva«.

»MLAD ČLOVEK« g. K. V., ki je poslal ponudbo iz Sela, se naproša za natančni naslov na upravo »Družinskega tednika« pod »Mlad človek«.

PRODAJALKA MEŠANE STROKE, tudi železnine, pridna in poštena, išče službo. Gre kamorkoli tudi v pomoč gospodinji. Dopise prosim naupravo pod šifro »Resnost 220«.

16letna deklica poštenih staršev se želi izučiti šivanja. Gre tudi na deželo. Naslov se izve v upravi »Družinskega tednika«.

MLADEGA ČLOVEKA z najmanj 4 razredi gimnazije ali podobno naobrazbo, ki stopa šele v življenje, ki se ne sramuje nobenega dela in se ne boji nobenih ovir, sprejmemo. Ponudbe s kratkim življenjepisom na upravo pod šifro »Mlad človek«.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

DVOSOBNO STANOVANJE z veliko kuhinjo, po možnosti s kopalnico in majhno poselsko sobo, išče za 1. marec točno plačujoča stranka. Ponudbe pod »Sest sto«.

SOBO s kurjavo in razsvetljavo kakor tudi s pranjem perila išče v Ljubljani mlada gospodična. Ponudbe na upravo pod šifro »Ne daleč od centra«.

Mladi gospod pripoveduje . . .

Gotovo se še spomnite, da sem Vam zadnjič pripovedoval, kako je bilo takrat, ko sem še v šolo hodil. Pozabil sem vam pa povedati, da sem imel takrat hude preglavice z raznimi stvarmi. Strašna jeza me je trla, kadar me je mama zjutraj umivala, ali sem pa moral opoldne na silo juho jesti. Slika, ki jo prilagam, je iz tistih dni. Saj vidite, da sem slabe volje in da me mučijo hude skrbi.

Toda kje so tisti časi? Zdaj sem že velik in zastaven fant, dekleta mi pravijo, starši tudi, naj se vendar poročim, saj je že skrajni čas. Toda pomisleke imam, pa še hude povrhu. Pa bi si vendarle hotel poiskati dekle, seveda po svojem okusu.

Najboljše bo, to sem spoznal, če oglašam v »Družinskem tedniku«. Mislim pač, da bo med toliko čitalkami gotovo katera prava žena zame.

Tudi vam, fantom in dekletom, ki ste prišli v tista leta, ko se je treba poročiti, ne morem nič boljšega priporočiti. Prepričan sem, da se boste na mah iznebili velikih skrbi, ki vas tarejo. Toliko nas je fantov, ki bi se radi ženili, in toliko je deklet, ki bi se rade možile! Ogledati se bo treba na vse strani, da najdete kaj primernega. Tu vam je lahko v pomoč »Družinski tednik« s svojimi malimi oglasi.

Moja slika iz otroških let

»Družinski tednik« se tiska v veliki nakladi. Dobite ga skoraj v vsaki hiši; zanj ve skoraj vsak Slovenec. List, ki je tako zelo razširjen in ki ga ljudje tako radi čitajo, ima tudi dobre uspehe s svojimi oglasi. Zelo veliko ljudi bo te oglase prečitalo. In med njimi bo gotovo tudi tisti, ki bo za Vas. Zato si dobro zapomnite:

če želite kaj kupiti,
če želite kaj prodati,
če se hočete s kom seznaniti
ali celo poročiti —
tedaj oglašujte v malem oglasniku »Družinskega tednika«!

Naročite še danes mali oglas v »Družinskem tedniku«! Naročite dve ali tri objave! Cene oglasov na zadnji strani.

NAŠE CENE SO ZMERNE IN ČASU PRIMERNE!

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ISKREN, PLEMENIT ZNAČAJ. Pismo sprejel. Sporočite pod šifro, koliko ste stari, veliki, kakšnih las, kakšno šolo imate in sploh podrobnejše o sebi.

BRAT IN SESTRA, osamljena, zala, črnolasa iščeta znanja ljubezni, bodočnosti, SOS! Dopise na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »PIK, PIKICA«.

DEKLETA! Želim se seznaniti z mlado in simpatično gospodično s srednješolsko izobrazbo, plemenitega značaja iz boljše rodbine, ki je dobra gospodinja. Ponudbe tudi anonimno na upravo tednika pod šifro »Iskren, plemenit značaj«.

DOPISOVATI ŽELIM z inteligentnim gospodom srednjih let. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Razvedrilo«.

DAMO, tudi ločenko ali vdovo prijetne zunanjosti, dobrosrčno, veselo, odkritosrčno, sploh plemenitega značaja, išče zaradi družabnosti osamljen, nezadovoljen, imovit, zdrav, priletnejši gospod pod pogojem vsestranske diskrecije. Samo resne ponudbe, po možnosti s sliko, ki se pod častno besedo vrne, na oglasni oddelek pod »Sreča trajnega prijateljstva«.

FEST FANT GORENJC, profesionist s sigurno eksistenco, želi poznanstva z boljšo samostojno šiviljo, staro do 25 let. Anonimno v koš. Le resne dopise na upravo »Družinskega tednika« pod značko »Za res al' pa nič«.

DVE OSAMLJENI BLONDINKI, stari 20 let, želita znanja z dvema intelientoma visoke postave. Pod šifrov »Mladostni sen«.

MLADO UČITELJICO, značajno, prikupne zunanjosti in plemenitih čustev, staro 22 do 25 let, dobro vzgojeno, želi spoznati inteligent. Dopise na upravo »Družinskega tednika« pod značko »Samo z dežele«

Ženitve

Vsaka beseda 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

GOSPODIČNA STARA 30 LET s 40.000 Din gotovine želi resnega znanja z uradnikom II. kategorije ali pa z dobro situiranim trgovcem, po možnosti iz Maribora. Le resne dopise poslati na upravo pod šifro »Pomlad«.

ZELIM SE POROČITI s premožno gospodično, podjetno in delavno. Star sem 30 let, simpatičen, dobro situiran, želo podjeten, trezen, sin obrtnika in gostilničarja. Resne ponudbe na upravo pod »Želim sreče v bodočnosti«

Prodam

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklji itd. solidno izdelano in poceni pri **S. Rebolj & drug,** Ljubljana, Gosposvetska cesta 13, Kolizej.

Tako zadovoljni kakor so drugi boste tudi Vi, če naročite prvovrstno uro budilko s sliko prečudežne Marije z Brezij. Izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela taka ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebna privlačnost je Marija, ki gleda izza Goré na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno izdelane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrstna Din 107'—, Din 95'— in Din 87'—. Naročite po dopisnici z navedbo natančnega naslova. Pošljem takoj po povzetju. Se priporoča **Zdravko Rant, urar, Jesenice-Fužine.**

»MERKUR«, VELETRGOVINA PAPIRJA, pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna naklada božičnih razglednic, a tudi ostale slavnostne papirnate servijete, krep-papir, svileni papir in ostale papirnate izdelke, ki spadajo v to stroko, imam na skladišču. Cene in pogoji povoljni. Vladimir Jagarić, Zagreb, Jelačićev trg 15, telefon 81-94.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom **Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva c. 25.**

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

NE RAZMETAVAJTE DENARJA
Kupujte pri nas

Otomane od	Din	410'—
Couch sofe od	Din	1200'—
spalni couch od	Din	1700'—
afrik modrocj od	Din	210'—

TAPETNIŠTVO
ZAKRAJŠEK, Ljubljana, Poljanska cesta 17.

IZREDNA PRILIKA. Visoko pritlično družinsko hišo v Stenjevcu pri Zagrebu, tik železniške postaje prodam za samo 80.000 Din. 3 sobe, pritikline, vrt. Ponudbe Zdunić, Kačkoga ul. 5, Zagreb.

PRODAM rentabilno hišo na Glincah v bližini tramvaja. Ponudbe pod »Lepa lega« na upravo.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 1'50 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ESENCA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljše in najzanesljivejše sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zanemarjeni lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica z navodilom Din 30'—. — Naroča se pri: Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro-barvo za lase,** ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30'—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv.** Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30'—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Eau de Lahore«. 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40'—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Vsega v izobilju
za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, hubertusov, pumparic, perila itd. pri
PRESKERJU, Ljubljana
Sv. Petra cesta 14

Za mal' d'narja dost' muzke!
Plošče - gramofone izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo
„ELEKTROTON"
d. z o. z.
pasaža nebotičnika

Vsaka dama
ima drugačno postavo, zato si mora naročiti steznik in nedrček po meri pri I. Salaj
salon za steznike in nedrčke
Ljubljana, Tyrševa 1a/III (dvigalo ves dan na razpolago)

POZOR GOSPODINJE!
Najceneje ste postreženi s
KURIVOM
pri tvrdki
RUDOLF VELEPIC
trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.
Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708
Prvi poskus stalni odjem!

Poceni!! Redka prilika!!
Zimski damski plašči
najboljše izdelave, fine kvalitete pri domači tvrdki
Drago Gorup & Co
Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c. 14

Izdaja za konzorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar. Odgovarja Hugo Kern, novinar. Tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.